

SLOVENSKI

Izdaja časopisno-izdajniške podjetje "Slovenski" Direktor: Rudi Janžura / Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak / Tiska: Tiskarna "Slov. poročevalca" / Uredništvo: Ljubljana, Iomsiceva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 / Uprava: Ljubljana, Iomsiceva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 / Oglašni oddelki: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-594, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832 / Poštni predal 29 / Tekoči račun Narodne banke 661-Te-163 / Mesečna naročnina 200 din

Poročevalec

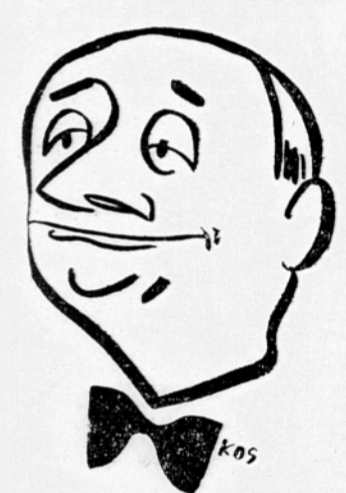
Razgovori v Berlinu

so se začeli

Sestanek med Dullesom in Molotovom - Bidault predlaga naj ministri razpravljajo o nemškem in avstrijskem vprašanju - Tudi Eden meni, da se mora konferenca baviti predvsem z evropskimi vprašanji

BERLIN, 25. Jan. (AFP) Ameriški minister za zunanje zadeve John Foster Dulles je predsedoval prvi seji konference ministrov za zunanje zadeve štirih držav. Po pravilnih postopkih, ki so jih sprejeli, bo jutrišnji seji predsedoval francoski minister Bidault, naslednjega dne britanski minister Anthony Eden, četrta seja pa bo predsedoval sovjetski minister Molotov. Po tem sistemu bodo ministri predsedovali do nedelje. V ponedeljek, ko bodo seje v sovjetskem področju Berlina, pa bo najprej predsedoval Molotov, potem pa drugi ministri. Prav tako so sklenili, da bodo seje vsak dan ob 15. uri s tem, da v načelu ne trajajo nad 4. ure. — Kakor se je zvedelo iz obveščenih virov, sta imela Dulles in Molotov neposredno pred sestankom štiri kratke razgovore v zelo prirčni atmosferi, na katerem sta se hitro sporazumela o vseh tehničnih vprašanjih, o katerih bi morala razpravljati.

Berlin, 25. Jan. (AFP) Na prvi seji konference štirih ministrov v Berlinu je govoril predstavnik Francije Georges Bidault. »V trenutku, ko se začne konferenca, ki jo je francoska vlad-

G. Bidault

na stalno želela — je dejal — »želim predvsem, da v njenem imenu izrazim čvrsto upanje, da pričakovanja naših narodov ne bodo razočarana. Naj bo ta konferenca prva etapa k trajnemu izboljšanju odnosov med našimi državami in naj ponovno odpre pot k neki celotni rešitvi, ki naj bi napravila konec razdelitvi, ki loči današnji svet. Prišli smo sem kaj pripravljani na vse rešitve, ki bi nam mogle biti predložene, in z iskreno željo, da omogočimo doseg konkretnih rezultatov.«

Bidault je potem izrazil upanje, da delijo tudi drugi člani

Zasedanje Narodnega sobranja Makedonije

Skopje, 25. Jan. Danes dopoldne je bila II. skupna seja obeh domov Narodnega sobranja Makedonije, ki jo je vodil predsednik Lazar Koliševski.

Ko so po obrazložitvi ljudskega poslanca Dimčeta Mirala sprejeli pravilnik o delu Narodnega sobranja z neznatnimi spremembami, je sobranje izvolilo administrativni odbor in odbor za volitve ter komisiji za ljudske odbore in razlaganje zakonov. Za sodnika vrhovnega sodišča Makedonije je bil izvoljen Evgenije Savov, dosedanji predsednik okrožnega sodišča v Skoplju. Izvolili so tudi odbor za proslavo desetletnice ASNOM. Ločeni seji republikanske zbora in zbora proizvajalcev bosta jutri ob 9. uri, skupna seja obeh domov pa bo dopoldne.

Tretji kongres Zveze sindikatov Srbije

Beograd, 25. Jan. Danes dopoldne se je začel v Beogradu III. kongres Zveze sindikatov Srbije, ki bo trajal tri dni. Poleg približno 350 delegatov so navzoči na kongresu tudi predsednik centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj, predsednik Izvršnega sveta Srbije Jovan Veselinov, tajnik glavnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Srbije Voja Leković, generalni sekretar centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Ivan Božičević, zastopniki republikanskih sindikalnih svetov Bosne in Hercegovine, Hrvatske, Slovenije, Makedonije in drugi.

Ko so izvolili delovno predsedstvo in po pozdravnih govorih Djure Salaja in Voje Lekovića so delegati sprejeli poslovnik o delu kongresa, po katerem bodo prvi in tretji dan delali na skupnem zasedanju, drugi dan pa v komisijah.

konference francosko željo po sporazumu. »Že samo dejstvo, da smo se sestali, predstavlja večer prispevek k izboljšanju mednarodnega vzdušja,« je dejal Bidault.

Francoski minister za zunanje zadeve je dalje omenil podpis premirja na Koreji ter poudaril, da »tisto, kar je bilo mogoče na nekem kraju sveta, ni nemogoče tudi na drugem.« Ko je izjavil, da je »mnir njena volja«, je Bidault dodal: »Smela ponudba predsednika ZDA omogoča, da se privraket opazi napredek k rešitvi problema atomske grožnje.« Bidault je priznal, da so se ogromne težave, ki jih bo treba rešiti, toda tudi poudaril, da jih ni mogoče rešiti trajno, ne da bi se velike države sporazumele o splošni omejitvi in o mednarodnem nadzorstvu oborožitve. Prav tako je poudaril, da je treba vprašanje razorožitve reševati v Združenih narodih.

Francoski minister za zunanje zadeve je nato govoril o azijskih problemih ter dejal, da so nesporne zveze med vprašanji Azije in vprašanjem razorožitve ter da jih je treba rešiti, čim prej, tem bolje. »Vendar njihovi rešitvi se ne bo do prišlo, če jih bomo poskušali reševati izven njihovega okvira v zvezi z evropskimi problemi, s katerimi so umetno povezani.«

A. Eden

z neko medsebojno odvisnostjo, ki bi mogla priversti le do nerazrešljive zapletenosti.«

Glede Evrope je Bidault dejal: »Naš dolgoročni cilj je vedno bila takšna rešitev, s katero bi mogli svobodni in pomirjeni narodi vrniti ta del sveta na njegovo pravo pot, to pa je k enakosti, ne pa razdeljenosti. Sedanje razdelitve sveta smatramo za popolnoma nezdrav

Nato je bila diskusija o poročilih funkcionarjev republiškega sveta Srbije, ki govorijo o vlogi in nalogah sindikalnih organizacij v sistemu družbene samouprave, njihovemu vplivu na zboljšanje socialne in zdravstvene službe, tarifnih pravilnikih in življenjskem standardu delovnih ljudi Jugoslavije.

Brzjavka predsednika republike Josipa Broza Tita III. kongresu sindikatov Srbije

Beograd, 25. Jan. Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal III. kongresu sindikatov Srbije naslednjo brzjavko: »Ker se ne morem osebno udeležiti Vašega kongresa, pošiljam po tej poti pozdrave vsem delegatom z željo, da bi kongres uspešno končal svoje delo v korist delovnih ljudi Srbije in naše družbene skupnosti.«

pojav, ki ga morajo prizadete države poskusiti popraviti.« Bidault je dalje poudaril, da zahodni obrambni napori »ne morejo biti predmet pogajanj«, ter dodal, da je treba rešiti problem tako, da se zavaruje varnost vseh in da se ustvarijo pogoji za trdnjši mir.

Po mnenju francoskega ministra za zunanje zadeve bi se morale razpravljati štiri ministri vprašanja: »Nemško vprašanje, ki ga morajo prizadete države poskusiti popraviti.« Bidault je dalje poudaril, da zahodni obrambni napori »ne morejo biti predmet pogajanj«, ter dodal, da je treba rešiti problem tako, da se zavaruje varnost vseh in da se ustvarijo pogoji za trdnjši mir.

V. Molotov

čijo in državne pogodbe z Avstrijo. Ko je govoril bolj podrobno o vprašanju Nemčije, je Bidault ugotovil, da Nemčija nima vlade, ki bi predstavljala vilo Nemčijo. »Takšna enotna vsenemska vlada,« je dejal, »ne bi mogla predstavljati vse dežele, če ne bi do nje prišlo na temelju svobodnih volitev. Volitve ustvarjajo vlado, ne pa vlada volitve.« Bidault je dejal, da je važno, da Nemčija ne bo izolirana sredi Evrope, pa tudi, da se sočasno prepreči obnove agresivnega militarizma. Po njegovem mnenju je potrebno, da stoji Nemčija v zvezi, ki bi imela čisto obrambni karakter, ki bi prav zaradi svojega karakterja »nemogočilo vsako individualno ali pa ko-

Razdeljeno mesto pred sestankom
Berlin, 25. Jan. (Reuter). — Mestne oblasti Zahodnega Berlina so danes pozvale prebivalstvo, naj s trinitratnim molkom naznanijo začetek konference. Tudi ves mestni promet je bil ustavljen za tri minute. Na sektorski meji v vzhodnem Berlinu pa so prezrli to manifestacijo.

Skupni sestanek komisij za izdelavo poslovnika Zvezne ljud. skupščine
Beograd, 25. Jan. V posloppju zvezne ljudske skupščine bo 27. januarja ob 10. uri skupni sestanek komisij za izdelavo poslovnika Zveznega zbora in zbora proizvajalcev zvezne Ljudske skupščine.

Letna skupščina Glavne zadrzne zveze bo marca
Beograd, 25. Jan. Letna skupščina Glavne zadrzne zveze FLRJ bo 7. in 8. marca v Skoplju. Delegati vseh ljudskih republik bodo razpravljali na tej skupščini o delu zadrznih organizacij in glavne zadrzne zveze v obdobju od zadnje skupščine do danes ter izvolili nov upravni odbor.

Plenum Centralnega odbora sindikatov kulturno-prosvetnih ustanov Jugoslavije
Zagreb, 25. Jan. Po diskusiji, ki jo je imel predsednik Centralnega odbora sindikatov kulturno-umetniških ustanov Jugoslavije Vjekoslava Africa, je plenum končal z delom. Postavljeni so sklepi za nov pravilnik plač tehnične osebe in za popravek starega, za dotacije gledaliških zgradb in še razna druga važna vprašanja tega sindikata.

»Duleč je sonce« bo izšlo v tiskanščini
Reka, 25. Jan. Založniško podjetje italijanske unije za Istro in Reko pripravlja za letošnje izdaje antologije Jugoslovanske književnosti za Italijane v Jugoslaviji. Ustanovili so poseben odbor, ki pripravlja izbor gradiva. Poleg tega bodo tiskali še nekatere knjige jugoslovanskih piscev. V nekaj dneh bo dostopna knjiga »Duleč je sonce« Dobrice Cosića. Verjetno bodo izdali tudi nekaj del Ivana Cankarja in Begovica.

Mednarodna konferenca o setvi hibridne koruze
Beograd, 25. Jan. V Beogradu bo od 8. do 14. februarja mednarodna konferenca o vprašanju setve hibridne koruze. Na omenjeni konferenci, ki jo organizira FAO, bodo sodelovale vse evropske države in nekatere države z bližnjega vzhoda. Dospelje je prijavilo udeležbo 22 držav, med njimi tudi SAD.

lektivno agresijo katerega koli od njenih članov.

Berlin, 25. Jan. (r). Konferenca zunanjih ministrov veselih je bila prekinjena po dveh urah. Nadaljevala se je po 15-minutnem odmoru.

J. F. Dulles

Britanski zunanji minister Eden je v svojem govoru poudaril, da je ta konferenca v Evropi in da se mora predvsem baviti z vprašanji Evrope. Glavni vprašanji sta združitve Nemčije in avstrijsko vprašanje. Niti Velika Britanija niti nobena njena zaveznica nimajo namena, da bi ogrozile Sovjetska zveza jemstva za svojo varnost, so pripravljene zahodne države tako zahtevno točno upoštevati. Treba je ustvariti enotno in stabilno Evropo. Nemčija mora dobiti častno mesto v Evropski skupnosti. Sedemdeset milijonov Nemcev ne more trajno ostati pod okupacijo. Treba je izvesti v vsej Nemčiji svobodne volitve.

Za Edenom sta govorila še Dulles in Molotov. Ko to poročamo še ni poročil o vsebini njegovih govorov.

Berlin, 25. Jan. (Tanjug). Prvi sestanek ministrov za zunanje zadeve se je končal danes ob 7. uri zvečer. Za Bidaultom in britanskim ministrom Edenom je po polurnem odmoru govoril Molotov. Njegov govor je trajal približno polurugo uro. Ameriški minister za zunanje zadeve Dulles bo govoril na jutrišnji seji. Jutrišnja seja bo ob treh popoldne na istem mestu.

Neutrarna komisija bo sklepala o usodi izpuščenih ujetnikov
Pan Mun Jom, 25. Jan. (AFP) Neutrarna komisija za repatriacijo korejskih ujetnikov je imela danes sejo, da bi proučila, kaj ukreniti z 22.000 kitajskimi in severnokorejskimi ujetniki, ki jih je Združeno poveljstvo izpustilo 23. januarja. Indijski, češkoslovaški in poljski delegati sivo odobrili tega koraka, švedski in švicarski pa so se z njim strinjali. Indijski zastopnik je po setanku izjavil, da neutrarna komisija ni sklenila ničesar za kak uradni korak v tej zadevi. Komisija je začela pripravljati besedilo pisma, ki ga bo poslala Združenemu poveljstvu glede usode tistih kitajskih in severnokorejskih ujetnikov, ki so jih indijski stražarji pridržali, ker so osumljeni, da so ubili neke ujetnike v taborišču. — Prihodnji sestanek neutrarne komisije bo 27. januarja.

Sestanek predstavnikov mest bo 4. in 5. februarja
Sarajevo, 25. Jan. Na dvo-dnevnem sestanku predstavnikov mest naše države, ki bo 4. in 5. februarja v Sarajevu, bodo razpravljali o stanovanjskem problemu. O tem vprašanju bosta na dnevnem redu dva referata.

Ljubljana, 25. Jan. Danes je bila v Ljubljani seja Sveta za zdravstvo in socialno politiko LRS, ki jo je vodil sekretar Sveta tov. Lojze Piškur. Člani Sveta so razpravljali razen drugih vprašanj, ki zadevajo zdravstveno službo, tudi o strokovnem šolstvu, zobozdravstveni službi in o družinskih pokojninah vdov. V razpravi o strokovnem šolstvu se je Svet najdelje zadržal na vprašanju pomanjkanja medicinskih sester. Ugotovitev, da je v Sloveniji 800 zdravnikov in le 400 medicinskih sester, jasno priča, da je te vrste zdravstvenega kadra odločno premalo. Vzroke za tako stanje je iskati predvsem v pogojih, v katerih morajo živeti gojenke v času svojega šolanja in pa tudi v prejemnem nagrajevanju, ko kot medicinske sestre nastopijo službo. Zatradi tega je tudi prišlo do tega, da se kljub veliki propagandi za vpis v te šole prijavlja le malo interesentov. V Ljubljani se je na primer v šolo za medicinske sestre, ki lahko sprejme 70 gojenk, vpisalo le 32. Razen tega so tudi prostori, v katerih živijo bodoče medicinske sestre nemogoči. So tesni in ne odgovarjajo higijenskim predpisom, pa tudi učni programi so prenatrpani in jih gojenke težko obvladajo.

Med sklepi so tudi, naj bi šole za medicinske sestre v Mariboru preselili v nove prostore, po možnosti v bivšo »Vesno«. V Celju pa naj bi že do jeseni odprli novo šolo za medicinske sestre, ki bo prav gotovo dala številni kader. Glede učnega programa je bil sprejet sklep, o njegovi reviziji, v katerega naj se vneso tudi praktični pouk med dobo učenja. Prav tako naj se izvrši revizija predavateljskega kadra za vse strokovnega šolstva in izbere iz njegovih vrst res le dober kvalificiran kader, ki ga bo treba za predavanja na teh šolah tudi primerno nagraditi. Sprejete so bile tudi nekatere spremembe pogojev za vpis v medicinsko in drugo zdravstvene strokovne šole, ter sklep naj se že letos izdelata načrt za izgradnjo posebne stavbe, kamor bi se lahko namestile tri do štiri zdravstvene šole.

Se prav posebno živahna je bila razprava o zobozdravstvu, o katerem je splošno znano, da je ena, lahko rečemo, najšibkejših točk našega celotnega zdravstva. Zobna obolenja stalno naraščajo, zelo akutna so pri predškolskih in šolskih otrocih. Ne more se jih pa omejiti, ker je obutno premalo zobozdravstvenih strokovnjakov. Da bi prišli v tej zadevi koliko toliko na zeleno vejo, je komisija za zdravstvo predlagala med drugim, naj bi v Ljubljani ponovno ustanovili štiriletno dentistično šolo. O tem so bila različna mnenja. Polovi-

Italijanske ladjedelnice pred doslej najhujšo krizo

Trst, 25. Jan. (Po tel.) V času, ko kriza vedno bolj resno trka na vrata ladjedelniške industrije na Tržaškem ozemlju, obljubljajo iredentisti rešitev iz Italije. Dosedanja naročila bodo kmalu končana novih pa ni. Vse obljube vladnega ali vladni naklonjenega tiska o novih naročenih ladjedelnicah so se izkazala praktično brez vrednosti. Če bi vodstvo podjetja Združenih jadranskih ladjedelnic v Tržiču verjelo obljubam novih naročil, ne bi začelo krajšati delovnega urnika, s čemer je prizadejalo veliko število delavcev, katerih življenjski položaj je bil že doslej zelo kritičen.

Velika zaskrbljenost zaradi krize v ladjedelnicah je prišla do izraza na nedeljskem zborovanju v Tržiču, kjer se je zbrala predstavniki sindikatov ladjedelnic, poslanci Goriške pokrajine, župani in pokrajinski gospodarski svetovalec, predstavniki političnih strank, združenji delavci in drugi. Govorniki so se enkrat potrdili, kar je pred nedavnim že izjavil generalni direktor Združenih jadranskih ladjedelnic, inž. Ivo Avrelj, da bo v 5 mesecih lahko ostalo v ladjedelnicah zaposlenih samo 25 odstotkov delavcev, če bo ostalo pri sedanjem položaju.

Predstavniki FLRJ v Boliviji
Beograd, 25. Jan. (Tanjug) Z ukazom predsednika republike Josipa Broza Tita je bil za novega izrednega poslanika in pooblaščenega ministra FLRJ v Boliviji imenovan novi izredni poslanik in pooblaščen ministar FLRJ v Čileju Dragutin Djordjevič. Z istim ukazom je bil odpoklican dosedanji jugoslovanski poslanik v Boliviji Lazar Lilič. Poslanik Djordjevič bo odpotoval v kratkem iz Beograda v Čile, da bo prevzel dolžnosti.

Naradžnje vpliva socialistov v danskih sindikatih
Kodanj, 25. Jan. (Tanjug). Kakor piše danski časopis »Sozial-Demokraten«, Komunistična partija Danske čedalje bolj izubija v sindikalnih organizacijah. V Kodanju je 207 organizacij včlanjenih v sindikate. Od teh imajo socialni demokrati izključno upravo v 140, večino pa v 51 organizacijah. Danski informbiroji imajo izključno vodstvo samo v 2 organizacijah, večino pa v 16. Od l. 1947 namreč stalno narašča vpliv socialistov v danskih sindikatih. Le-ti imajo danes v vodstvu 233 mest več kot leta 1947, informbiroji pa 211 mest manj.

Pred ponovno normalizacijo blagovne izmenjave med Slovenijo in Goriško pokrajino
Ljubljana, 25. Jan. Po informacijah iz Gorice so goriški poslovni krogi prejeli z velikim zanimanjem sporočilo, da se bo blagovna izmenjava med Gorico in delom Višavske pokrajine s Slovenijo lahko ponovno normalizirala. V okviru višavskega sporazuma se bo blagovna izmenjava med Slovenijo in Goriško pokrajino po-

večala od 600 milijonov na milijardo lir letno. Znano je, da se je blagovna izmenjava po 8. oktobru lanskega leta občutno zmanjšala, kar je neugodno vplivalo na že tako zelo težko stanje gospodarstva v Goriški pokrajini, kjer imajo v primeri z ostalimi pokrajinami v Italiji zabeleženo največje število nezaposlenih.

Za vzgojo zdravstvenega kadra

Med sklepi so tudi, naj bi šole za medicinske sestre v Mariboru preselili v nove prostore, po možnosti v bivšo »Vesno«. V Celju pa naj bi že do jeseni odprli novo šolo za medicinske sestre, ki bo prav gotovo dala številni kader. Glede učnega programa je bil sprejet sklep, o njegovi reviziji, v katerega naj se vneso tudi praktični pouk med dobo učenja. Prav tako naj se izvrši revizija predavateljskega kadra za vse strokovnega šolstva in izbere iz njegovih vrst res le dober kvalificiran kader, ki ga bo treba za predavanja na teh šolah tudi primerno nagraditi. Sprejete so bile tudi nekatere spremembe pogojev za vpis v medicinsko in drugo zdravstvene strokovne šole, ter sklep naj se že letos izdelata načrt za izgradnjo posebne stavbe, kamor bi se lahko namestile tri do štiri zdravstvene šole.

Se prav posebno živahna je bila razprava o zobozdravstvu, o katerem je splošno znano, da je ena, lahko rečemo, najšibkejših točk našega celotnega zdravstva. Zobna obolenja stalno naraščajo, zelo akutna so pri predškolskih in šolskih otrocih. Ne more se jih pa omejiti, ker je obutno premalo zobozdravstvenih strokovnjakov. Da bi prišli v tej zadevi koliko toliko na zeleno vejo, je komisija za zdravstvo predlagala med drugim, naj bi v Ljubljani ponovno ustanovili štiriletno dentistično šolo. O tem so bila različna mnenja. Polovi-

Prav tako so govorniki poudarili, da je število delavcev na »razporeženju« mnogo večje, kot je izjavila direkcija. Z zborovanja so poslali tudi resolucijo italijanskemu parlamentu, v kateri so obrazložili težek položaj ladjedelnic in zahtevali od italijanske vlade, naj preskrbi podjetjem nova naročila...

Huda kriza v tržaških ladjedelnicah je povzročila veliko zaskrbljenost med prebivalstvom Goriške pokrajine, kjer je že več kot 13 tisoč brezposelnih. Če ladjedelnica ne dobi novih naročil v najkrajšem času, bo imelo to hude posledice. Ze itak težki gospodarski položaj položaj se bo še poslabšal, kajti od dela v ladjedelnicah ni od-

Imenovanje jugoslovanskega veleposlanika na Dunaju
Beograd, 25. Jan. Z ukazom predsednika republike Josipa Broza Tita je bil imenovan za izrednega in pooblaščenega veleposlanika FLRJ v Avstriji Drago Vučinič, dosedanji izredni poslanik in pooblaščen ministar FLRJ v Avstriji.

Protokolarni obisk
Beograd, 25. Jan. (Tanjug) Državni podtajnik za zunanje zadeve Bogdan Crnobrnja je sprejel danes na protokolarni obisk novega burmanskega odpravnika poslov v Beogradu g. Kina Maunga Gala.

Preiskovanje ladijskih modelov v Zagrebu
Zagreb, 25. Jan. V ladjedelniškem inštitutu v Zagrebu so začeli v majem bazenu, dolgem 45 m, preizkušati prve ladijske modele. To je zelo pomemben uspeh za naše ladjedelništvo, ker bomo odšle ladijske modele izdelovali doma, dočim so doslej to delo opravljali inštituti v inozemstvu. Poleg malega bazena grade tudi večji okrogli bazen za preizkušanje krmil in propelerjev, nazadnje pa bodo zgradili še 300 m dolg bazen.

Pred ponovno normalizacijo blagovne izmenjave med Slovenijo in Goriško pokrajino
Ljubljana, 25. Jan. Po informacijah iz Gorice so goriški poslovni krogi prejeli z velikim zanimanjem sporočilo, da se bo blagovna izmenjava med Gorico in delom Višavske pokrajine s Slovenijo lahko ponovno normalizirala. V okviru višavskega sporazuma se bo blagovna izmenjava med Slovenijo in Goriško pokrajino po-

večala od 600 milijonov na milijardo lir letno. Znano je, da se je blagovna izmenjava po 8. oktobru lanskega leta občutno zmanjšala, kar je neugodno vplivalo na že tako zelo težko stanje gospodarstva v Goriški pokrajini, kjer imajo v primeri z ostalimi pokrajinami v Italiji zabeleženo največje število nezaposlenih.

Na seji so se razpravljali o uredbi o družinskih pokojninah vdov, ki je povzročila upravičeno razburjenje pri vsem našem ljudstvu in o kateri se razpravljale družbene in politične organizacije. Zaradi tega je Svet sklenil predlagati zakonodajnemu odboru nekatere spremembe uredbe, ki naj bi jo omilile in ki bi bile v prid tistim vdovam, ki še niso izpolnile 45 let starosti.

Ob zaključku so se razpravljali o ustanovitvi inštituta oziroma zavoda za športno medicino in o organizaciji instruktorske službe.

Za funkcionarje podjetij naj bi se razpisovali natečajji

Plenum Zveze inženirjev in tehnikov Jugoslavije

Beograd, 25. jan. Plenum Zveze inženirjev in tehnikov Jugoslavije, ki je danes končal svoje delo, je sprejel pravila o fondu »Nikola Tesla«, iz katerega bo Zveza vsako leto 1. maja nagradila najboljša dela iz vseh področij tehnike. Nagrada v znesku 300.000 dinarjev je predvidena za najpomembnejše uspehe iz področja praktične tehnične dejavnosti in projektiranja, za najpomembnejše uspehe v znanstveno-raziskovalnem delu, za najboljše originalno tehnično delo, kakor tudi za življenjsko delo posameznega inženirja ali tehnika.

Na plenumu je bilo poudarjeno, da je Zveza inženirjev in tehnikov dosegla pomembne uspehe na razširjenju zvez z mednarodnimi organizacijami in združenji inženirjev in tehnikov.

V sklepkih plenuma je poudarjeno, da je ena najvažnejših nalog inženirjev in tehnikov izvajanje novih gospodarskih uredb in predpisov v tovarnah in podjetjih in izdelava perspektivnih načrtov razvoja okrajja in mest. Organizacije inženirjev in tehnikov bodo posvetile posebno pozornost izdelavi in sprejetju novih predpisov, ki se nanašajo na tehnično zaščito, konstrukcijsko, zanesljivost grad-

benih objektov, tehnično inšpekcijo itd. V komunalnih skupnostih se bodo angažirali inženirji in tehniki v prvi vrsti pri reševanju problemov razširjene reprodukcije in dvigavanju materialno-tehnične osnove za socialno-zdravstven in kulturni standard komunice.

Organizacija inženirjev in tehnikov bodo posvetile posebno pozornost sistematičnemu proučevanju sistema delavskega samoupravljanja in delavskih sve-

gov. Plenum smatra, da bi bilo v interesu strokovnega vodstva in rentabilnega poslovanja podjetij, če bi se postavljali direktorji, tehnični direktorji in drugi višji funkcionarji in podjetjih in tovarnah z natečajem in da bi o njihovih namestitvah odločale komisije, v katerih bi bili zastopani tudi predstavniki inženirjev in tehnikov. Plenum prav tako smatra, da bi bilo potrebno, da organizacija aktivneje sodeluje pri reševanju raznih vprašanj glede odhodov naših inženirjev in tehnikov na specializacijo v tujino.

Razprava o III. plenumu CK ZKJ v BIH

Sarajevo, 25. jan. Diskusija in sklep III. plenuma CK ZKJ proučujejo na mnogih plenarnih sreških komitejih. Enotnost komunistov je prišla pri tem do popolnega izraza. Vsi so najostreje obsodili destruktivno stališče Milovana Djilasa. Na plenarnem sestanku okrajnih in mestnih komitejev v Mostarju, katerega člani so se v celoti strinjali s sklepi CK, so mnogi zahtevali, da se prouči tudi zadržanje Vladimira Dedijera in Mitre Mitrovića. Med drugim sklepi je bil tudi ta, da se komunisti bolj zavzamejo za izvajanje sklepov brnonskega plenuma CK ZKJ.

Po III. plenumu CK ZKJ v Kosovu in Metohiji

Pristina, 25. jan. Člana CK ZKJ Djoko Pajković in Džavod Nimanji ter člani oblastnega komiteja ZK Srbije za Kosmet in Metohijo bodo govorili v organizaciji ZKJ za Kosmet in Metohijo o pomenu III. plenuma CK ZKJ. V toku tega in prihodnje tedna bodo obiskali Prizren, Djućakovac, Oraševac, Liplja, Vučitrn in druge organizacije, kjer bodo govorili s partijskim aktivom.

Posvetovanje strokovnjakov za bombaž v Beogradu

Beograd, 25. jan. V Beogradu se je začelo danes posvetovanje strokovnjakov za bombaž, ki mu razen predstavnikov tekstilne industrije, odkupnih podjetij, znanstveno-raziskovalnih ustanov ter okrajev, v katerih goje bombaž prisostvuje tudi strokovnjak OZN za bombaž g. Parson, ki je prebral poročilo o dveletnem proučevanju proizvodnje bombaža v naši državi. Ob tej priložnosti je dal tudi vrsto pripomb in predlogov za zboljšanje in razširitev proizvodnje bombaža v Jugoslaviji.

Ustanovitev jugoslovansko-abisinske trgovske družbe

Beograd, 25. jan. Po poročilu iz zvezne trgovinske zbornice je bila v Adis Abebi ustanovljena mešana jugoslovansko-abisinska družba, ki se bo pečala z uvozom blaga. Družba je že začela poslovanje, in sicer se sedaj v glavnem peča s prometom tekstilnega blaga, obutve in drugih izdelkov za široko potrošnjo. Družba je bila ustanovljena v skladu z določili sporazuma o ekonomsko-trgovinskem sodelovanju, ki je bil med Abesinijo in Jugoslavijo sklenjen lani.

Razstava stolov v Mali galeriji

Ljubljana, 25. jan. Drevi ob 19. je bila v Mali galeriji odprta razstava »Sto let razvoja industrijskega stola«, ki jo prireja Tovarna upojnega pohištva iz Duplice pri Kamniku v okviru proslav ob 50-letnici svojega obstoja. Navzoče je seznanil z razvojem proizvodnje industrijskega stola in s prizadevanji kolektiva tovarne — prireditelja predsednik Društva arhitektov Slovenije ing. Danilo Fürst, nato pa je po krajšem nagovoru direktor tovarne tov. Anton Istenič odprl razstavo, ki nam bo nazorno pokazala, kakšne stole so si ljudje zamišljali skozi stoletje.

Ob otvoritvi jubilejne razstave znanega karikaturlista Pjera Križanića v Umetniški galeriji ULUJ v Beogradu. Poročilo smo že, da je bil Pjer Križanić odlikovan z ukazom predsednika republike s redom Zasluge za narod I. stopnje

Doklej še 5000?

Stanovanjska razprava v obeh zborih MLO Ljubljane

Ljubljana, 25. jan. Današnja XX. skupna seja mestnega zbora in zbora proizvajalcev Ljubljane je bila v celoti posvečena stanovanjskemu vprašanju. Na dnevnem redu je bilo poročilo direktorja stanovanjskega urada, poročilo o pripravah za realizacijo uredbe o upravljanju s stanovanjskimi zgradbami, poročilo o prodaji hiš, poročilo komisije za določanje najemnih lokalov in pač najbolj pereče vprašanje — gradnja stanovanj.

Zivahna razprava je pokazala, da stanovanjsko vprašanje v Ljubljani učinkovito ni in ni mogoče rešiti s cele ure trajajočimi razpravami. Dejstvo je, da je v Ljubljani iz leta v leto več ljudi — tu gre zlasti za novoporočence — ki nimajo stanovanja. Takih — to je enih in drugih — je danes že nad 5000. Na kvarne posledice tega je opozoril nek ljudski odbornik, češ, da navajajo sedanje okoliščine, spriču katerih mladim ljudem ne preostane drugega, kakor da nadaljujejo tudi po sklenitvi zakona ločeno življenje pri starših, te mlade ljudi brez njihove lastne krivde k določeni lahkomiselnosti, ki se v neredkih primerih konča s prepri, očitki, pa tudi z ločitvami zakonov. Glede na to pereče vprašanje je bilo poudarjeno, da je treba čimprej in kar najhitreje zgraditi nova stanovanja, pa naj pridejo sredstva od koderkoli. V ta namen bi morali služiti vsi presežki plačnega sklada in druga sredstva podjetij.

Glede na novo uredbo o stanovanjih bi prišlo v Ljubljani v okviru stanovanjskih skupnosti 3100 hiš ali 16.000 stanovanj. V prvo kategorijo bi po dosedanjih predlogih prišlo 155 stanovanj (0,5%), v drugo 292 (3,2%), v tretjo 4960 (16%), v četrto 14.880 (48%), v peto 7130 stanovanj, v šesto 2263 in v sedmo kategorijo 620 stanovanj. Če hočemo doseči v povprečju 50 odstotno povisjevanje sedanje najemnine, bi morali zanašati ta najemina za stanovanja I. kategorije (po kvadratnem metru) 30.80 din, II. kategorije 27 dinarjev, III. 22.90 dinarjev, IV. 18.50 dinarjev, V. 14.10 dinarjev, VI. 9.70 in VII. 3.70 dinarjev. Ne glede na to povisjevanje nova najemina še vedno ne bo zadoščala za amortizacijske in vzdrževalne stroške: v celoti bo v Ljubljani znašala 360 milijonov.

nov dinarjev, potrebnih pa bi bilo dejansko 826 milijonov mesečno.

Precej časa so ljudski odborniki posvetili razpravljanju o organizaciji stanovanjskih skupnosti. Stroški za administracijo teh skupnosti bi znašali v skladu z različnimi predlogi za večje ali manjše emote letno od okrog 37 milijonov dinarjev nazgor. Komisija, ki se je pečala z obdelavo teh vprašanj, je nalezela na razne težave. Se danes ji ni jasno, kaj je pravzaprav dvostanovanjska hiša; kaj moramo razumeti pod pojmom »manjše stanovanje«; kako je s kletnimi in podstrešnimi stanovanji. Nejasno je tudi vprašanje, kako naj se obravnavajo stvari, če ima en državljan več manjših (eno do dvostanovanjskih) hiš.

V načelni razpravi je ljudski odbornik Marjan Tepina opozoril na bistvo nove uredbe, ki se kaže v treh točkah: 1. v demokraciji, 2. v dejstvu, da se dokončno odpravljajo možnosti izkoriščanja delovnih ljudi s strani hišnih lastnikov in 3. v tem, da pomeni nova uredba gospodarsko šolo za široko množico delovnega ljudstva. K različnim mnenjem o stanovanjskih skupnostih je pripomnil, da izrazito velike stanovanjske skupnosti ne bi bile primerne, ker se v bistvu ne bi kaj prida razlikovale od dosedanjih oblik upravljanja stanovanjskih hiš na čisto administrativni osnovi, ki ne računa s sosesko; ta da je najbolj primerna oblika društvenih upravljanja stanovanjskih zgradb.

V času, ko to poročamo, razprava še traja.

Kongres sindikatov Hrvatske bo 14. in 15. maja na Reki

ZAGREB, 25. jan. Republiški svet sindikatov v Zagrebu je sklenil, da bo 14. in 15. maja letos kongres sindikatov Hrvatske na Reki. Na današnjem plenumu se je razpravljalo o plačnem sistemu in drugih vprašanjih organizacije.

Mednarodna zveza zagrebških študentov

Zagreb, 25. jan. Nad 100 študentov zagrebških fakultet bo odšlo letos na prakso v več evropskih držav, približno enako število tujih študentov pa bo prišlo na strokovno prakso v hrvatska podjetja. Zagrebški študenti bodo letos sodelovali na študentskih delovnih akcijah v Angliji, Franciji in Zahodni Nemčiji, inozemski študenti, večinoma iz Anglije, Zahodne Nemčije in skandinavskih držav pa bodo pomarali pri graditvi hidrocentrale Vinodol. Pripravljajo se tudi za udeležbo študentov iz Hrvatske na balkanskem festivalu študentov v Turčiji.

Sestanki Ljudske mladine v Makedoniji

Skopje, 25. jan. Na mnogih sestankih mesnih in okrajnih odborov Ljudske mladine Makedonije proučujejo gradivo s V. kongresa Ljudske mladine Makedonije ter sklepe in delo izrednega plenuma CK Zveze komunistov Jugoslavije. Mladinski voditelji na teh sestankih najprej obojajo revizionistično stališče Milovana Djilasa. O njegovem primeru in delu III. plenuma CK ZKJ so govorili danes pred vodilnim aktivom mladinske organizacije in člani CK Ljudske mladine Makedonije član CK Zveze komunistov Jugoslavije Strahil Gigov.

V mnogih osnovnih organizacijah Ljudske mladine v Skoplju in pokrajini bodo imeli te dni predavanja o Džilasovem primeru in o bodočih nalogah mladine v smislu sklepov V. kongresa LM Makedonije.

Proizvodnja parafina v letu 1954

ZAGREB, 25. jan. Proizvodnja parafina v tem letu se bo zvišala na približno 1000 ton. V slovenskem Brodu se vrše zadnje montaže pri novi tovarni parafina, ki bo letos proizvedla okrog 800 ton parafina. Stara tovarna parafina na Reki pa bo proizvedla približno 200 ton premoaga.

Direktor do novem

Dolžnost varovati pridobitve narodnosvobodilne borbe in nadaljevanje na vsch področjih socialistično revolucijo do polne zmage, je naš ljudski oblastni dostojno narekovala ukrepe in izdajanje zakonov, ki so primerni za dosego tega cilja. Med posebno pomembne zakone te vrste gre nedvomno temeljni zakon o gospodarstvu z državnimi gospodarskimi podjetji in z višjimi gospodarskimi združenji po delovnih kolektivih iz leta 1950, ki je uresničil načelo stvarnega delavstva. Če pogledamo to pač najbolj revolucionarno magno cartov naše grafične socializma, vidimo, da so v njej še določbe, ki delovni ljudem dajejo obremen pa odrekajo določene pravice. Dala jim je na primer pravico do upravnih odborov in delavskih svetov s točno določenimi nalogami, vendar je v njem tudi člen (8), ki pravi: »Proizvodnja in poslovanje podjetja vodi direktor podjetja... ki ga postavlja... pristojni državni organ. Delavski svet ali upravni odbor podjetja lahko predlaga zamenjavo direktorja podjetja.«

Brez posebne razprave je pač popolnoma jasno, da takrat drugače ni moglo biti. Toda prav tako drži, da je v štirih letih, ki so minula od sprejetja tega zakona, praksa sama gnala razvoj naprej. V mnogih primerih ni prišlo od strani delovnih kolektivov le do predlogov za zamenjavo direktorja, temveč so pristojni organi ljudskih odborov tudi imenovali za direktorje ljudi, ki jih je želel kolektiv. Za ta razvoj je na primer zelo značilen komunikativni izredni svet LR Slovenije z dne 17. marca 1953, v katerem je med drugim rečeno:

»V skladu s predlogi delovnih kolektivov je izvršni svet postavil nove direktorje v nekaterih podjetjih. Obravnava je tudi potek javne razprave o delavskem samoupravljanju v Gradisu in sklenili razrešiti direktorja in to iz razloga, ker je upravno vodstvo podjetja na čelu z direktorjem uvažalo v razpravljanje metode, ki naspotujejo temeljnemu demokratičnim svobodnim...«

Bolj kot se tako lepa fraza dokazuje navedeni odlomek iz tega komunikativa, da se je določba čl. 8 o pravici pristojnih

organov ljudske oblasti, da imenujejo direktorje v gospodarskih organizacijah, v štiriletni praksi demokratizirala in da so ti organi sami zavestno pospeševali to demokratizacijo. Soglasnost delovnih kolektivov po sami uredbi namreč ni bila potrebna.

Z izidom uredbe o ustanavljanju podjetij in obrti v decembru 1953 je dobila ta demokratizacija svoje zakonito potrdilo. Osmo poglavje te uredbe, ki govori o direktorju podjetja, ima namreč določbe, ki so zelo značilne za zavestno borbo našega političnega in državnega vodstva proti birokratizmu. Med drugim pravi:

Meslo direktorja podjetja se javno razpiše, in sicer stori to komisija, ki jo imenuje pristojni ljudski odbor... V komisiji mora biti zastopan z eno tretjino članov delavski svet podjetja, za katero naj se imenuje direktor. Ta odločba o imenovanju direktorja na podlagi uspeha razpisa, odločbo o njegovem imenovanju pa izda pristojni ljudski odbor.

Do tega nekaž navedb jasno dokazuje, da je prizadevanje za večjo demokratizacijo našega življenja dosledno in vztrajno. Nove določbe učinkovito odpravljajo osebni element, ki je po prejšnjih določbah kdaj pa kdaj je mogel odločiti o tako važnem vprašanju. Po novem je kakor že rečeno, merodajna komisija, v kateri mora biti z eno tretjino članov zastopan delavski svet podjetja.

Na osnovi razpisa izda pristojni ljudski odbor le odločbo o imenovanju; samo v primeru, da razpis ne uspe, imenuje direktorja pristojni ljudski odbor sam.

V skladu s temi določbami je tudi tista, ki pravi, da npr. predlagajo odstavitev direktorja ljudskemu odboru delavski svet. Pri tem je zopet pomembno, da npr. predlagajo odstavitev direktorja predtresa komisija ljudskega odbora in o njem odloči, samo odločbo pa izda ljudski odbor. Navedli smo le glavne določbe iz 8. poglavja nove uredbe, toda tudi vse druge so v duhu te demokratizacije, ki se tako uveljavlja v tem, za naše gospodarske organizacije nedvomno pomemben vprašanju.

Včeraj in danes

Hud mrz v Hrvatskem

Zagreb, 25. jan. Danes so zabeležili na Hrvatskem minimalne temperature od -13 do -24 stopinj Celzija. V Delnicah je bilo 21 stopinj pod ničlo. Reke Una, Kolpa in drugi pritoki Save so zamrzle. Da bi se izognili nesrečam, minirajo ledene grmade.

Hud mrz v Makedoniji in v Bosni in Hercegovini

Mostar, 25. jan. V vsej Hercegovini je zelo hladno. Včeraj zjutraj je znašala temperatura v Vacku 17 pod ničlo, danes ob

10. dopoldne pa 15 pod ničlo. V Mostaru je redek slučaj, da pada temperatura na 5 pod ničlo, včeraj pa je bilo 9 pod ničlo.

Sarajevo, 25. jan. Danes zjutraj ob 7. uri je bila temperatura na Bejsanih blizu Sarajeva -27 stopinj Celzija. Takoga mrza v teh krajih ne pomnijo. Na Sarajevskem polju je bila danes temperatura prav tako -27. V upravi hidrometeorološke službe smatrajo, da bodo tako nizke temperature ostale še nekaj dni.

Cestni promet v Makedoniji ustavljen

Skopje, 25. jan. Zaradi snežnih mazažev v Makedoniji je ponovno prekinjen cestni promet. Na cestah Skopje-Kumanovo proti Krivi Palanki, dalje Delčevo-Kočani, Titov Veles-Stip, Prilep-Krusevo, Gostivar-Kičevo, Bitolj-Ohrid je prekinjen vse cestni promet. Ljudski poslanci iz Ohrida so se pripeljali več kot 20 km na sankah do Bitolja, da bi lahko danes prisostvovali zasedanju Narodnega sabranja.

Hud mrz tudi v Sloveniji

Ljubljana, 25. jan. Vso Slovenijo je zajel ponovno hladen val. Najnižja temperatura je bila danes zjutraj na Planici -20 stopinj. V Ljubljani je bila 20, v Mariboru 19 in v Celju 18 stopinj pod ničlo. Hladen val je povzročil tudi izredno znižanje temperature v Slovenskem Primorju. V Ajdovščini je znašala temperatura zjutraj -12 stopinj.

Uspeh Marjane Radev in inozemstvu

Zagreb, 25. jan. Prvakinja zagrebške opere se je vrnila s turneje po Italiji in Nemčiji. V Firencah je imela velik uspeh z nastopom Menottijeve opere »Konkuz«, v Berlinu pa je pela v Beethovnovi IX. simfoniji. Marja bo Marjana Radev nastopila na Dunaju v vlogi Babi Turka, v operi Traviatskega. To vlogo bo pela kmalu tudi v zagrebški Operi. Razen tega je objavljena na gostovanju v Tel Avivu, Zürichu in na turnejo po Ameriki.

Pet avstrijskih slikarjev pride v Jugoslavijo

Reka, 25. jan. Koncem januarja bo prišlo v našo državo pet avstrijskih slikarjev, predstavnikov raznih skupin in klubov. V Jugoslaviji nameravajo ostati mesec dni in bodo v tem času obiskali Reko, Split, Dubrovnik, Orebič, Rab in Lošinj. Vsa slikarska dela, ki jih bodo napravili na tem potovanju bodo razstavili na razstavi v Reki, pozneje pa na Dunaju.

Najbolj mrzel dan v Kopru

Koper, 25. jan. Včeraj zjutraj so bile v Kopru ugotovljene najnižje temperature do 4,8 stopinj pod ničlo. Temperatura je še vedno nihalna pod ničlo, včeraj ponoči pa, ko je burja popustila je temperatura padla na 9,9 stopinj pod ničlo. Vrhunec je mrz dosegel danes zjutraj med 6 in 8 uro, ko je bila najnižja temperatura 10 stopinj pod ničlo. V teku dopoldneva je mrz popustil, tako da je okrog pol dneva nihalna temperatura okoli ničle.

DR. VLADIMIR BAKARIČ

o odnosih v bolnišnicah

V našem listu smo 17. t. m. pisali o primeru dr. Deziderja Juliusa, primarija bolnice za duševne bolezni v Vrapčah pri Zagrebu. O istem »slučaju« je napisal daljši članek v zagrebškem »Vjesniku« dne 16. t. m. dr. V. Bakarič.

Dr. Bakarič pravi, da je tov. Julius zaslužil popolna priznanja za svoje delo in napore in da mora biti ocena njegovega skupnega življenjskega dela ne samo pohvalna, marveč posebno pohvalna. Dalje poudarja, da spominu na revolucionarno osebnost ne more škoditi, če se govori o slabih straneh (ali zablodah) Juliusa, marveč je to treba storiti tudi zaradi tega, da bi s tem še bolj cenili celotno pozitivno vrednost njegovega življenjskega dela.

Tov. Bakarič pravi, da pokojni Julius v osnovnih stvareh vrapčanskega spora ni imel prav in nadaljuje:

»Sivar je v tem, da se v Vrapčah je dal čas odvijati borba v bolnici na nekem planu, katerega vrsta ljudi ne želi priznati, druga pa ga (med katerimi tudi pokojni Julius) ne vidi, ali ne vidi v popolnosti. Gre za nove, sodobne (socialistične) odnose v tej zdravstveni ustanovi sami. Na planu te borbe so spori v tej bolnici že iz časa pred vojno...«

»Pri analizi primera Vrapče se poudarjajo vedno elementi... — to je da je prof. Julius bil odlični strokovnjak, da bolnica medicinsko napreduje itd. Voditelji bolnice (in višja zdravstvena vodstva) poudarjajo tudi to, da tem uspehom ne dajemo dovolj važnosti, da se podcenjujejo in s tem zmanjšuje pomen in ugled ustanove same. Kakor tudi, da se podcenjujejo napori teh faktorjev... — Toda te stvari so v vrapčarskem sporu izven spora...«

»Ni šlo za vprašanje, ali je bolnica dobra ali ne, (ker se je smatralo, da je dobra) marveč, ali vladajo v tej bolnici med osebami tisti odnosi, ki jih zahteva današnja družba. Ali z drugimi besedami: ali imajo vsi člani kolektiva vse tiste pravice, za katere so se borili še v stari Jugoslaviji in jih smatrajo za pridobljene z zmago revolucije?«

Jasno je, da je skrb za uveljavitev takih sodobnih odnosov (znajstraj kolektiva v bolnici) ali vsaj ustvarjanje moderne bolnice, kar naše v prejšnjih letih meri še vedno niso) v prvi vrsti skrb današnjih zdravstvenih delavcev. Toda pretežni del tega dela vleče še vedno na svojem hrbtu naš aparat za zakonodajna vprašanja in izgradnjo oblasti. In skoraj vse, kar je na tem področju storjenega, je bilo storjeno na njegovo iniciativno s sodelovanjem aparata ministrstva oziroma Sveta za ljudsko zdravstvo. V modernizaciji teh odnosov sodelujejo (in dajejo iniciativo) tudi širši krogi zdravnikov (lahko bi se reklo, da dajejo največje iniciativno med zdravniki nekommunisti), vse to pa je še daleč od tega, da bi postalo eno vodilnih gesel našega celokupnega zdravstvenega kadra (zlasti mlajših).

Nismo bili redko v položaju, da smo se z začudenjem vprašali, zakaj naši mladi zdravniki (komunisti) mislijo, da ni nobene bolnice brez »socialističnih« odnosov. Oni so edine sposobne, da na njihovo zaupanje opravljajo te težke posle. Oni smatrajo, da je le treba v interesu zdrav. službe, korigirati naš »politični« kriterij, da se »socialistični« odnosi v bolnici, ali z drugimi besedami: naši mladi ljudje smatrajo, da ne more biti bolnice brez suženjskega dela. Razumljivo je, da oni pri takem postopovanju ne bodo v stanju boriti se za nove odnose v bolnici. Res je, taki zdravniki so v manjšini; toda da so osnovni polni o modernim bolnici splošna lastnost naših zdravstvenih delavcev, takih zdravnikov sploh ne bi bilo. Bil bi podobni ljudem, ki se vprašujejo, zakaj v modernih vojnah ne uporabljajo arkebuzov?«

Goga le lahko moti redovnica, ki dela v bolnici kot moderna op

Se nekaj sedežev za Novinarski ples je na razpolago v pisarni Novinarskega društva Slovenije, Ljubljana, Gosposka 12. Oglasite se danes med 3. in 6. uro popoldne po vabilu in vstopnici!

Na Deviz. obračunskem mestu v Ljubljani so bili 25. januarja zaključki po naslednjih tečajih:

Table with exchange rates for various currencies: USA dolar, angl. funt, DM, Belg. fr., franc. frank, Sfrs., Lit., Lit. STO, Lit. STO, šved. fr., egipt. funt, obr. dolar Avstr., obr. dolar Danska, obr. dolar Finska, obr. dolar Norveška, obr. dolar Grčija, obr. dolar Turčija, obr. dolar Argentina, obr. dolar Brazil.

OB ROBU DOGODKOV

Združene države nimajo velikega upanja

V Washingtonu menijo, da bo Molotov predlagal rešitve, ki jih je Dulles že vnaprej odklonil - Zakaj v ZDA nočejo, da bi imel berlinski sestanek kakršne koli zveze s sestanki Sveta zunanjih ministrov

New York, 25. jan. (Tanjug). Washingtonski funkcionarji nimajo velikega upanja v uspeh sestanka štirih ministrov za zunanje zadeve v Berlinu, pa čeprav uradno izražajo optimizem. Po njihovem mnenju bo Molotov predložil rešitve, ki jih je Dulles že vnaprej odklonil in ki bi vsebovale tri temeljne točke: prvo, sestava začasne vsenemške vlade še pred splošnimi volitvami, drugo, umik ameriških sil iz Evrope, in, tretje,

lji na načelu nepriznavanja tega režima. Pa vendar, za razliko od tega mnenja, podane v uvodniku, je v posebnem dopisu iz Berlina rečeno, da bi se tudi o tem vprašanju mogli pogajati, če bi Molotov ponudil rešitve indokitske vojne. Ameriški krogi poudarjajo svojo odločnost, da ne dovolijo nikakršne cepitve stališča zahodnih ministrov. Čeprav menijo, da bo to naletelo na kritiko v Zahodni Nemčiji, vendar nameravajo zaupati

velikih držav. Na prvi pogled se dozdeva, da je to različno tolmačenje brez vsakega posebnega pomena. Vendar tu poudarjajo, da je Molotovo težo nemogoče sprejeti zaradi tega, ker je bil svet ministrov ustanovljen avgusta 1945. leta in ker je njegov član, razen drugih štirih držav, tudi Kitajska. Če bi torej šlo za sestanek sveta ministrov, potem bi vsekar prišlo na dnevni red tudi vprašanje udeležbe Kitajske, čemur pa se hočejo ZDA za vsako ceno izogniti.

New York, 25. jan. (Tanjug). »Wallstreet Journal« piše danes, da bi se utegnile ZDA do neke mere odrediti načrta o ustanovitvi Evropske obrambne skupnosti. Če bi Molotov zahteval, naj se ta načrt spremeni v povračilo za sovjetsko privolitve na ameriške pogoje o združitvi Nemčije, bi mini-

Po prvi seji

Prerano je, da bi se lahko pričakovalo o poteku berlinske konference, vendar, prvi sestanki štirih ministrov bi mogli morda vseeno oceniti kot ne ravno mnogobojne omen za bodoči razvoj četvernih razgovorov. Kajti že na njemu so se res pokazala vsa tista nasprotja, zaradi katerih nam nekateri skeptični ocenjevalci mednarodnih dogodkov niso ravno v rožnatih barvah napovedovali začetka konference in tudi njenega konca. Ne gre tu za bolj ali manj znana nasprotja med velikimi državami glede raznih mednarodnih vprašanj, pač pa za to, da so ta nasprotja prišla na dan že na prvi seji, v predloženi dnevni red. Medtem ko zahodni predstavniki menijo, naj bi na tej, berlinski, evropski konferenci razpravljali o prvi vrsti o evropskih problemih, pa drugi, Sovjetska zveza, predlaga nasproti dnevni red, ki mu naj bi bila prva točka vprašanje zmanjševanja napetosti v mednarodnih odnosih in sklicanje sestanka petih velikih držav, druga šele Nemčija in končno Avstrija.

Vsekakor, da je vprašanje širše konference, konference petih z udeležbo Kitajske, važno za splošni mir, vendar več kot verjetno, gotovo je, da bi upanje o obratnem in krepitev tega mira poraslo, kakor hitro bi štirje ministri najprej poskusili rešiti kakšno drugo, za mir nič manj važno, vprašanje. Vprašanje avstrijske državne pogodbe je kakor malik pripravno za takšno manifestiranje dobre volje. Današnji govor Molotova pa obuja vtis, da je sovjetski minister za drugo pot, da bi želel graditi pri vrhu, četrav temelji se sploh niso postavljeni.

Ni rečeno, da se štirje ministri nameravajo ne bodo sporazumeli o tem, kako in kje graditi, da se bo izpolnilo upanje, ki so ga mnogi položili in ga še polagajo v berlinsko gradnjo štirih. Vendar poudarjajo govor Molotova na današnjem sestanku ne kaže, da bi do tega »navsezadnje« moglo priti kaj kmalu in da bi bila pot do njega lahka.

Nevaren pojav

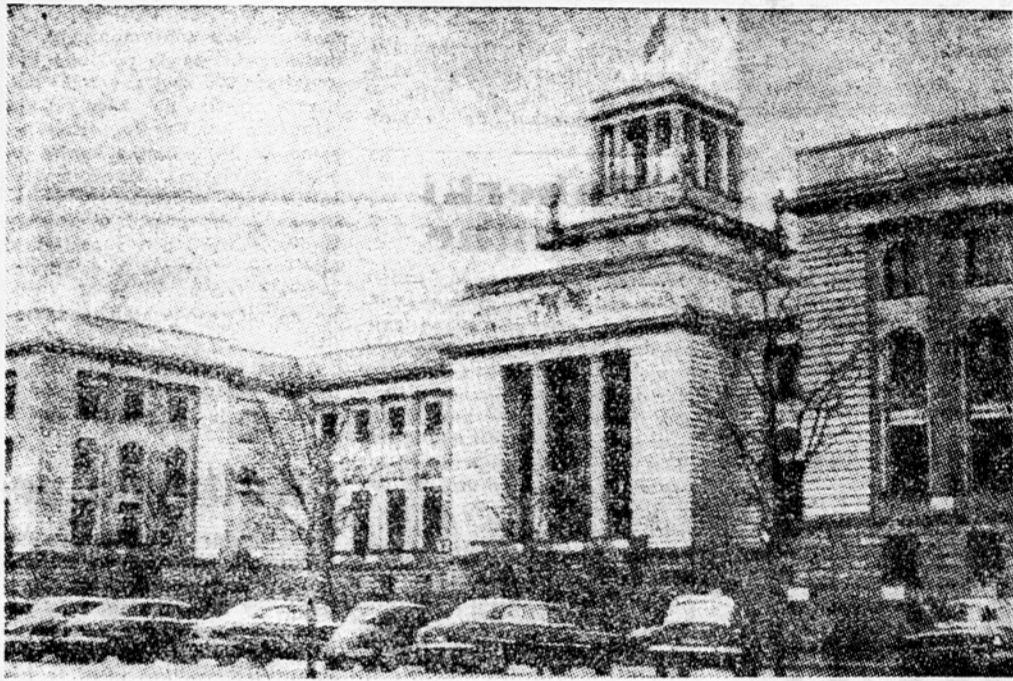
Newyorški senator Herbert Lehman je v govoru v Bostonu pozval predsednika ZDA Eisenhowerja naj se postavi na čelo borbe proti tistim, ki so parlamentarne ankete spreminili v inkvizicijo. Lehman je poudaril, da se ta aktivnost odraža v zastraševanju javnih namestencev in padanju morale v raznih ustanovah. Lehmanovo opozorilo sovpada z objavo podatkov Gallupovega zavoda, iz katerih je razvidno, da se makartizem širi v ZDA kot požar, ki izbruhne sredi suhega poletja. Medtem ko je po podatkih Gallupovega zavoda v preteklem avgustu simpatiziralo z makartizmom 34% Američanov in jih je bilo 42% nasprotnih, se sedaj izjavlja za McCarthyja že 50% nasprotuje pa mu le še 29% oseb, ki so sodelovale v anketi zavoda. 21% izprašanih Američanov pa nima nobenega določene stališča do makartizma.

Najmočnejši je McCarthyjev vpliv med katoličani, kjer tudi stalno raste, medtem ko pri pristajalcih drugih ver pada. Makartizem se ne širi samo med republikanci, čeprav drži, da ima med temi več pristavev (62% za in le 19% proti), temveč tudi med pristajalci demokratske stranke, kjer jih že skoraj 50% simpatizira z makartizmom. Mnogi izmed tistih, ki so se izjavili proti McCarthyju, so s svojimi odgovori pokazali, da so dejansko samo proti njegovim metodam in ne proti zaslišanju sploh. Odgovorjalo so namreč, da gre senator »predaleč«, da uporablja metode, ki so podobne metodam Gestapa, da bi moral, preden prične preiskave proti posameznikom obratno dokazati, in da za preiskave, ki jih uvaža, ni pristojen senatski odbor, temveč federalni preiskovalni biro.

Medtem ko makartizem vedno bolj prerašča v organizirano totalitarno grupacijo ali skoraj že stranko, pa se nasprotniki makartizma poslužujejo le raznih izjav na javnih zborovanjih, namesto, da bi se organizirano uprli proti nevarnosti, ki grozi ZDA. Anketa Gallupovega zavoda kaže, kako umesten je bil poziv senatorja Lehmana.

Anketa londonskega časopisa »Daily Express«

London, 25. jan. (Tanjug). Po anketi londonskega časopisa »Daily Express« so tako konservativci kot laburisti izgubili nekoliko svoje priljubljenosti pri britanskih volivcih, pridobili pa so liberalci. Volivci so se izjavili takole: 46,5% za konservativce (novembra 47%), 48% za laburiste (novembra 49%), 5% za liberalce (novembra 3,5%), ostali nespremenjeni. Na volitvah oktobra 1951 so konservativci dobili 48,1%, laburisti 48,7, liberalci 2,5%, ostali 0,7 odstotkov.

Stavba sovjetskega veleposlanstva v vzhodnem Berlinu, kjer bo vsak drugi teden konferenca štirih zunanjih ministrov

opustitve zamisli o Evropski obrambni skupnosti, ki bi v zahodno obrambo vključevala tudi nemške čete. Odmev teh mnenj je mogoče najti danes tudi v uvodniku »New York Timesa«, ki piše, da je Molotova izjava ob prihodu v Berlin pokazala, da je »upanje za sporazum zelo majhno«. Osnova za ta pesimizem je v tem ker »Molotov sploh ni omenil združitve Nemčije in sklenitve avstrijske državne pogodbe, in ker je navajal, da ne bo odstopil od zahteve, naj bi smatrali Vzhodno Nemčijo za enakopravnega partnerja Zahodni Nemčiji. Drugi razlog nezaupanja v ugoden zaključek berlinskih razgovorov je za »New York Times« tudi v tem, ker je Molotov načel vprašanje sodelovanja Kitajske na konferenci, kar bi pomenilo »de facto priznanje Pekinga, vtem, o celotna ameriška politika teme-

Bidaultu vlogo glavnega govornika zahodnih držav. Ne skrivajo pa svoje zaskrbljenosti, ker je v Franciji »zelo razširjena opozicija proti Evropski obrambni skupnosti in naraščajoča želja po pomiritvi v Indokini«. Ti krogi se prav tako zavedajo, »da v Veliki Britaniji nikdar ni bilo posebnega navdušenja za Evropsko obrambno skupnost in da je tamkaj očitno nasprotovanje ameriški politiki do Kitajske«. S tem v zvezi so tudi prepričani, da bo Molotov brez dvoma poskušal izkoristiti obstojeta nesoglasja med tremi zahodnimi ministri. Posebna podrobnost, ki ji tukajšnji krogi posvečajo pozornost, je tolmačenje značaja berlinskega sestanka. ZDA menijo, da gre pravzaprav za konferenco štirih neodvisnih držav, vtem, ko je Molotov tolmačil berlinski sestanek kot enega izmed sestankov ministrov za zunanje zadeve

ster za zunanje zadeve Dulles vse premislil in morda privolil v to, piše časopis.

Ameriško stališče na berlinskem sestanku bo, kakor piše »Wallstreet Journal«, sestavljeno iz enakih delov proznočnosti in neproznočnosti. Dulles v nobenem primeru ne bo popustil od naslednjih zahtev: Enotnost Nemčije mora temeljiti na svobodnih volitvah. Vlada, ki bo sestavljena na podlagi takih volitev, mora biti popolnoma prosta v izbiri, s kom se bo zvezala. Vse tuje čete se morajo umakniti. — Dulles pa bo pripravljen popustiti v drugih vprašanjih, piše časopis. »Če bo ZSSR zahtevala poročstvo o nenapadanjju, bodo stvar proučili. To pomeni, da tudi Evropska obrambna skupnost, glavni element ameriške politike v Evropi, ne bo izključena od pogajanja.

Fanfani sprejel »nasvete« gospe Luce in Vatikana

Rim, 25. jan. (Tanjug) Nova italijanska vlada bo danes pooldne še enkrat proučila svoj program, preden se bo jutri z njim pojavila pred parlamentom. Boj za pridobitev večine, ki je potrebna Fanfaniju, še ni končan, tako da je položaj vlade še vedno negotov. Po informacijah glede vsebine Fanfanijevega programskega govora je mogoče sklepati, da je vsaj v krščansko demokratski stranki zmagnala koncepcija De Gasperija in ameriškega veleposlanika ge. Luce o ustvaritvi enotnega bloka meščanskih strank proti kominformovski nevarnosti.

Kakor se je zvedelo iz dobro obveščenih krogov ladne stranke se bo Fanfani v svojem govoru obrnil ne le na meščanske stranke centra, temveč tudi na desnico, in to da jih bo prvič odkrito in določeno pozval, naj »pred naraščajočo komunistično nevarnostjo« postavijo interese obrambe sedanega italijanskega državnega sistema nad vse ostalo in z enotnostjo meščanskih strank omogočijo vladati, da ob podpori parlamenta dela na mednarodnem področju v položaju, ki bi Italiji z

ozirom na berlinsko konferenco lahko škodoval, če bi bila še nadalje brez vlade. Enotne protikomunistične koncepcije, na katero veže Fanfani usodo svoje vlade, vse stranke še niso javno sprejele. Kaže, da so ji doslej naklonjeni liberalci in republikanci, katerih predstavnik La Malfa je v zvezi z enotnostjo meščanskega bloka poudaril, da »ni treba, da bi katera koli stranka zaradi tega izgubila svojo individualnost, temveč naj se vse odzovejo in ustvarijo homogeno obliko, ki bo predstavljala silo obrambne stabilnosti današnjega italijanskega demokratskega življenja.

Fanfanijeva vlada kljub temu še nima večine. Potrebno bi ji bilo 296 glasov, medtem ko jih ima sedaj le 284 (262 krščanskih demokratov, 5 republikancev, 14 liberalcev in 3 južnotirolske poslance). Manjka ji torej še 12 glasov. To razliko

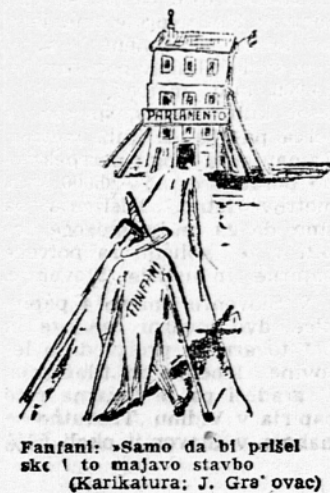
bo skušal Fanfani dobiti z 19 glasovi socialnih demokratov ali pa 30 glasovi monarhistov, morda pa tudi le z monarhistično abstinenco, s čemer bi se zmanjšalo število glasov opozicije in bi tako Fanfani vseeno dobil večino.

Se en dokaz o tem, da je zmagnala vatikansko-ameriška koncepcija združitve protikomunističnih sil v okviru fronte meščanskih strank, vidijo tudi v izjavi sekretarja krščanske demokratskih sindikatov Pastore, ki je sinoči v Rimu izjavil, da njegova organizacija ne more sodelovati z generalno konfederacijo dela, dokler se ta ne osvobodi vpliva KP Italije. To pa pomeni hkrati tudi popoln preokret politične linije vodstva krščansko-demokratskih sindikatov, ki je še nedavno sodelovalo s kominformovskimi sindikati pri stavkah in pozivalo krščansko demokratsko vlado in stranko k levi orientaciji in socialnim reformam.

V NEKAJ VRSTAH

Najrobi, 25. jan. (AFP). Dva člana britanskega parlamenta Walter Elliot in Bottoms, ki sta izvedla anketo o Keniji, sta imela danes tiskovno konferenco, na kateri sta izjavila, da je neogibno, da se smprej ukine izredno stanje o Keniji. Bottoms je pripomnil, da je Kenija kolonija, polna življenjske sile, in da je mogoče sodelovanje štirih plemen, ki žive o Keniji. Glede glavnice Mau-Mau sta Bottoms in Elliot izjavila, da je nastalo zaradi očitnega nacionalnega zahteva, kar se dogaja tudi v drugih državah na svetu.

Rim, 25. jan. (r). Italijanska vlada je na današnji seji odobrila oledni program, ki ga bo jutri predložila. Val mraza v Italiji je še vedno bolj mraz, odkar prodira hladni val v Furlaniji so imeli davi 25° pod ničlo, v Abruzzih pa so začeli divjati snežni viharji. V Milanu je danes snežilo.

Fanfani: »Samo da bi prišel sankt!« o majavo stavbo (Karikatura: J. Gro'ovac)

ZDA in Kitajska

Washington, 25. jan. (Tanjug). Vplivni časopis »Washington Post« zavrača v današnjem uvodniku od ZDA, naj spremene svoje stališče do Pekinga, češ da je trmasto vztrajanje ZDA, ki nečejo priznati obstoja skoraj četrtine vsega človeštva, podobno patološkemu izmikljanju dejstev. Casopis pred-

laga, naj ZDA vsekakor spremene politiko do celinske Kitajske. Če nič drugega, naj vsaj priznajo sdrve Kitajske. »Washington Post« meni, da imajo nasprotniki Pekinga pravico zagovarjati svoje mnenje, nimajo pa pravice dvomiti v zvestobnost tistih, ki se z njimi ne strinjajo. Povod za ta uvodnik je bil napad senatorja Walkerja na kongresu na veleposlanika Deana. Le-ta je namreč izjavil, da se Kitajci po svojem notranjem razvoju bolj nagibajo k Sovjetski zvezi. Walker je osumil Deana največjega greha — naklonjenosti do komunizma. Iz krogov ministrstva za zunanje zadeve se že dlje časa širijo glasovi, da bodo ZDA nemara zavzele do Kitajske novo stališče. Senator Walker bi verjetno rad to smer preprečil že prav v začetku.

Sestanek suverenov Jordanije in Saudove Arabije

Džida, 25. jan. (AFP) Kralj Saudske Arabije Ibn Abdel Ariz in jordanjski kralj Husein sta se v soboto sešla v vasi Bidnah na saudskem ozemlju v bližini jordanjske meje. Po uradnem sporočilu, ki je bilo objavljeno včeraj, sta proučila probleme, ki so važni za njuni državi.

Odgovor na vesti o umiku Churchilla iz političnega življenja

London, 25. jan. (Tanjug). Vesti, da se bo sir Winston Churchill umaknil iz političnega življenja že maja letos, je zanikal član britanskega kabineta lord Woolton. Kot je znano, je konservativni ljudski poslanec Osborne izjavil pred tremi dnevi, da se bo Churchill, ki je v 80. letu, umaknil s predsedniškega mesta in tudi kot vodja konservativne stranke v nekaj mesecih. Podobno so se izrazili tudi nekateri drugi parlamentarci. Lord Woolton je te vesti zanikal, rekoč, da zanje ni nobene podlage. Konservativni narodni poslanec Osborne je po tem demantiju izjavil, da je izrazil svoje lastno mnenje na podlagi glasov, ki jih je slišal. Glasilo laburistične stranke

»Daily Herald« pa piše, da gre za znamenja krize v vladi in da glasovi o Churchillovem umiku to potrjujejo. Ne da bi se dotikal vzrokov, zakaj se širijo ti glasovi, piše »Daily Herald«, da še ni znano, kdo bo naslednik Churchilla, ter zaključuje: »Pri tem položaju morajo biti laburisti pripravljeni na to, da bodo morda kmalu prišli na oblast.«

Boji v Indokini Peking, 25. jan. (AFP) Kako poroča agencija Nova Kitajska, je Ho Si Minhov radio objavil, da se položaj francoskih sil v Indokini čedalje bolj slabša, ker so sile raztresene na več nepovezanih frontah. Radio trdi, da so se francoske sile v osrednjem Vietnamu umaknile, pri Takheku in Savanahetu pa imajo Ho Si Minhove sile pod nadzorstvom vse področje in čedalje bolj ogrožajo francoske sile v severni Indokini. Če general Navarre ne bo poslal ojačenja svojim četam na področju Rdeče reke, pravi radio, bodo razbite na dva dela in obkoljene.

Saigon, 25. jan. (AFP) Francoske in laoske čete so, prodirajo proti Takheku, pod poveljstvom generala Franchija, poveljnika bojišča v srednjem Laosu, dobila zvezo s silami polkovnika Crevcuera, poveljnika bojišča v severnem Laosu. Med srednjim in severnim Laosom je sedaj vzpostavljena zveza, ki je bila pretrgana, ko so Ho Si Minhove sile 20. januarja zavzele Takhek.

Konferenca indijske Kongresne stranke

New Delhi, 25. jan. (Tanjug) Sinoči se je končala 59. konferenca vladajoče kongresne stranke Indije. V 10 resolucijah je kongres potrdil dosedanje zunanjo politiko dejavne nevarnosti in sodelovanja na enakovredni podlagi, obsodil kolonializem kot največjo nevarnost za mir, izrazil zahtevo po popsebnem graditvi države in zmanjšanju brezposelnosti ter potrdil nasprotovanje ameriško-pakistanskemu vojaškemu paktu. V zadnji resoluciji, ki so jo sprejeli prav pred koncem konference, je kongres pozval k enotnosti vse indijske narode.

M N E N J E DRUGIH o Berlinu

Frankfurter Allgemeine

... Tri možnosti so glede rezultata te konference. Konference bi mogla pripeljati do združitve Nemčije, s čimer bi napravila odločilen korak k aktivni hitrejši napravi. Lahko bi se tudi končala brez važnih rezultatov, vendar bi to predstavljalo uvod v vrsto sestankov, ki bi mogli pripeljati do zadovoljnih rezultatov. Končno bi lahko tudi popolnoma propadla. Sootopeno jasno vnanje o celiki težnji o miru in varnosti ali o agoniji in strahu...

DIE WELT

... Nemški narod upa, da bo konference v Berlinu odločila, na kakšen način bodo narodi vseh držav živel v bodočih letih, če ne desetletjih: o miru in varnosti ali o agoniji in strahu...

MANCHESTER GUARDIAN

... Vse kaže, da bo konference trajala nekaj tednov. Mogla bi se končati s skoraj popolnim sporazumom, s popolnim nesporazumom ali pa nekaj omenimo. Do popolnega sporazuma bi moralo priti samo, če je prišlo do temeljite spremembe v politiki Sovjetske zveze. Popolni nesporazum ob koncu konference je očitna možnost, čeprav ne bi nobena stran želela takšnega konca, če za to ne bi hoteli pustiti ničesar, da je kriva neuspeha. Vendar najverjetnejši rezultat konference je neke med obema skrajnostima. Z nekaj sreče bi se mogel izkoristiti sporazum o nesporazumu, da se nadaljuje razdelitev Nemčije in Evrope, da pa se ublažijo nasprotja in vsaj nekaj zmanjša napetost. Takšna rešitev bi bila koristna za obe strani...

COMBAT

... Propagandna vprašanja bi morala se bolj zapletati v Berlinu, ki so že takoj dovolj delikatna. Vsekdo bo skušal najprej preizkusiti na drugega odsootnost za morebitni neuspeh. Hkrati pa bo vsaka stran želela, da ne izgubi na prestihu in da ne stori takšnih popustov, ki bi mogli izraziti pomenitveno jannosti in iz katerih bi se moglo roditi važne notranje posledice...

London, 25. jan. (AFP) Britanski minister Selwyn Lloyd, ki nadomestja ministra za zunanje zadeve Edna, je izjavi danes v Spodnjem domu, da poteškoje razgovori o Teheranu s perzijsko vlado o petrolejskem sporu ugodno, da pa so še vedno v začetnem stadiju. Pripomnil je, da bi napredovanje teh razgovorov lahko opirale izjave na eni ali drugi strani. Washington, 25. jan. (AFP). Predsednik ZDA Eisenhower bo sprejel v sredo predsednika turške republike Dzelala Baykara, ki je na poti o ZDA. V ameriških političnih krogih pripisujejo velik pomen temu obisku glede na strateški položaj in pomen Turčije in glede na vlosto, ki naj bi imela o morebitni organizaciji Srednjega vzhoda skupno s Pakistanom, Irakom, Perzijo in Saudovo Arabijo.

NOVICE V SLIKI

Pred dunajskim porotnim sodiščem je še nekaj dni razprava proti bivšemu avstrijskemu ministru dr. Petru Kraulandu, ki je obtožen malomarnega upravljanja okrog 1300 podržavljenih nemških in židovskih podjetij. O »afeti Krauland« je avstrijski tisk razpravljal že več let. Socialisti so obtoževali bivšega ministra, da je izvršil vrsto zlorab na škodo države v korist ljudske stranke. Na procesu je dr. Krauland, ki je bil od leta 1945 do leta 1949 minister za zaščito imovine in gospodarsko planiranje, izjavil, da je bil še preden je on postal minister, došežen sporazum med socialisti, ljudsko stranko in kominformovci glede razdelitve nekaterih podjetij. — Izjavil je tudi, da ni hotel izjaviti tega sklepa niti zahteve tedanjega kanclerja Figla, da se nekaterim lastnikom izplača odškodnino. Njegove izjave so izzvale veliko zanimanje, kajti proces s tem dobiva vedno bolj politični značaj. (Na sliki od leve proti desni: ministri svetilni dr. Leo Hintze, odvetnik dr. Hans Gürtler in dr. Peter Krauland)

Izseljevanje iz Evrope

S pomočjo in po posredovanju meddržavne organizacije se je od februarja 1952 do decembra 1953 preselilo iz Evrope v čezmorske dežele okoli 156.000 ljudi

Te dni se je začelo tretje leto dela meddržavne odbora za izseljevanje iz Evrope (ICEM), ki ima svoj sedež v Ženevi. Ta odbor je bil ustanovljen leta 1951 od predstavnikov 16 držav, da bi razbremenil evropske države, ki imajo preveč prebivalcev, ter pomagal čezmorskim deželam, katerim primanjkuje delovne sile. Lani oktobra je dobil odbor svoje ustavo in v njem je vklajeno zdaj že 24 držav. Med včlanjenimi državami je tudi Švica, ki je pristopila k odboru iz simpatije in ob pogovju, da bo njen članski prispevek uporabljen za podpiranje izseljencev. Velika Britanija ni včlanjena v ICEM, ker urjuje vsa vprašanja izseljevanja na področju Britanske narodne skupnosti in zato ne potrebuje posredovanja meddržavne odbora. Odbor ICEM upa, da bo v tem letu lahko poslal v čezmorske države okoli 117.600 iz-

seljencev iz evropskih držav. Iz Italije jih bo okoli 45.400, iz Nemčije 38.700, iz Avstrije 9000, iz Grčije 6200, iz Holandije pa okoli 4.400. Za izvedbo tega programa bo potrebnih 36,5 milijona dolarjev. Odbor ICEM pričakuje, da bodo ZDA prevzele okoli 30.000, Argentina 25.000, Avstralija 20.000, Kanada in Brazilija pa po 15.000 evropskih izseljencev. Direktor ICEM, bivši ameriški diplomat Hugh Gibson, poudarja posebno skrb naseljevanju evropskih kmečkih družin v čezmorskih državah, predstavniki južnoameriških držav v ICEM pa so opozorili, da brez mednarodne pomoči kolonizacije kmečkih družin iz Evrope v Južni Ameriki ne bodo mogoče. V Paragvaju bi bilo mogoče naseliti okoli 18.000 kmečkih družin, v ta namen pa je potrebna pomoč okoli 45 milijonov dolarjev. Odbor ICEM bo skušal zagotoviti to gmotno pomoč, kajti samo v Zahodni Nemčiji prosi za izselitev nad 100.000 kmečkih družin, ki so pribežale iz Vzhodne Nemčije.

ZADNJE VEŠTJE

SPORT

V sredo bo občni zbor društva, v nedeljo pa tekme

V Begunjah smučajo že 30 let

PRVA SEJA V BERLINU

Dnevni red Molotova

Sovjetski zunanji minister je obširno govoril o nevarnostih nemške remilitarizacije, napadel ZDA, poudaril potrebo po sprejemu Kitajske v OZN in sklicanju konferenc petih, ob koncu pa na kratko omenil tudi vprašanje avstrijske pogodbe.

Berlin, 27. jan. (Reuter). Sovjetski minister za zunanje zadeve Vjačeslav Molotov je na današnjem sestanku štirih ministrov v Berlinu predložil dnevni red, ki vsebuje tri točke. Po njegovem predlogu naj bi na konferenci najprej razpravljali o zmanjševanju mednarodne napetosti v mednarodnih odnosih in sklicanju sestanka ministrov za zunanje zadeve petih velikih držav, vključno Kitajsko. Nadalje naj bi razpravljali o nemškem vprašanju in o problemih za zagotovitev evropske varnosti, na koncu pa o vprašanju avstrijske državne pogodbe. Molotov je opozoril tri zahodne države, da bo Sovjetska zveza organizirala vzhodno obrambni blok, če bo Zahod še naprej vztrajal na ratifikaciji pogodbe o evropski obrambni skupnosti.

Molotov je nadalje dejal, da je prvi pogoj za rešitev nemškega vprašanja v »sključitvi vsake možnosti novih poskusov nemškega remilitarizacije, da bi izval tretjo svetovno vojno.« Ko je opozoril na določila jaltškega in potsdamskega sporazuma, je predložil remilitarizacijsko vprašanje, ki ga zagotavlja mirno obnovo Nemčije, je Molotov poudaril, da »moralo sovjetski, francoski, britanski in ameriški narodi sprejeti sklep o nemškem vprašanju v sklopu z mednarodnimi sporazumi, sklenjenimi med britanskimi, ameriški, sovjetskimi in francosko vlado.«

Po besedah Molotova je vprašanje upostavitve nemške enotnosti in sestave vlade združene Nemčije neodločno pozvano z vprašanjem, če bo združena Nemčija demokratska in miroljubna. Iz tega tudi izhaja, da je nemogoče, da bi bila celotna Nemčija ali pa kateri koli njen del vključena v neko grupacijo, kakršna je evropska obrambna skupnost — vojaški blok ene skupine evropskih držav, uperjen proti drugim evropskim državam.

Molotov je dalje dejal, da bi ustvaritev evropske obrambne skupnosti ne samo onemogočila združenje Nemčije, ampak tudi povečala nevarnost pred novo evropsko vojno. Potem ko je dejal, da se porajajo iluzije o možnosti omejitve nemškega remilitarizacije, je Molotov dodal, da bi mogla ustanovitev tako imenovane evropske armade, oziroma, boljše rešeno formiranje armade nekaterih evropskih držav, v kateri bi imela zahodnonemška vojska agresivne revanzišne cilje in v kateri bi bila glavna sila, pripeljati do ustanovitve defenzivne zveze drugih evropskih držav v cilju zagotovitve njihove varnosti.

Zakaj je Dulles odgodil svoj govor

Berlin, 25. jan. (AFP). Predstavnik ameriške delegacije na konferenci štirih je noč izjavil, da je ameriški minister za zunanje zadeve Dulles odgodil svoj uvodni govor na jutri zadrževal, ker ne more »pustiti brez odgovora že obdelane in klasične obtožbe, v govoru sovjetskega ministra Molotova, obtožbe, ki so močno razočarale ameriško delegacijo.«

V neki državi sovjetskega bloka

London, 25. jan. (AFP). Odgovarjajoč na vprašanje nekega poslanca Spodnje zbornice, je britanski minister Selwyn Lloyd danes izjavil, da sta izjema britanskega diplomata McLean in Burgess v eni izmed držav sovjetskega bloka. To je prva precizna izjava, ki jo je dala glede tega vprašanja britanska vlada.

Blanckenhorn pri Edenu

Berlin, 25. jan. (AFP). Britanski zunanji minister Eden je sprejel nočjo šefa zahodnonemških opozalovcev Herberta Blanckenhorna. Predstavnik britanske delegacije je izjavil, da je Eden obvestil Blanckenhorna o poteku prve seje štirih zunanjih ministrov in o izgledih te konference. Sestanku je prisostvoval britanski visoki komisar v Nemčiji.

Strog do Amerike, prizanesljiv do Britanije, prijateljski do Francije

Razočaranje po govoru Molotova — Zapažene razlike v stališčih zahodnih držav

Berlin, 25. jan. (AFP). V krogih francoske delegacije je čutilo določeno razočaranje zaradi govora sovjetskega zunanjega ministra Molotova na četrtini konferenci. Opozorjajo tudi, da je Molotov v svojem zaključku začel s konferenco petih sil, na zadnje mesto pa postavil rešitev avstrijskega vprašanja. Ti krogji nadalje sodijo, da začetek konference — vsaj kolikor se nanaša na določitev dnevnega reda — ne obeta mnogo glede na sovjetsko »tališče in stališče, ki sta jih podala Bidault in Eden. Na koncu opozarjajo, da se je Molotov izkazal stroga do ameriške politike, da pa je prizanašal britanski politiki in se izrazil skoraj prijateljsko o Franciji. V zvezi s tem opozarjajo v omenjenih krogih na stavek iz govora Bidaulta, ki je dejal, da se smir ne more doseči s poskusi cepitve sila.

Berlin, 25. jan. Posebni dopisnik Tanjuga poroča: »Po splošni oceni je prvi sestanek zunanjih ministrov štirih velikih držav pokazal, da tako Zahod kakor Vzhod uporno vztrajata pri svojih stališčih. Čeprav govorja, ki sta jih doslej imela francoski in britanski zunanji minister, je bil dosežen z britanskim ministrom za kolonije Lytteltonom in predstavnikom Nigerije.«

V NEKAJ VRSTAH

LONDON, 25. jan. (Tanjug). Predstavnik britanske vlade je zavrnil danes v Spodnji zbornici nasvet nekaterih liberalističnih poslancev, naj odpravijo omejitve o gibanju sovjetskih diplomatov v Veliki Britaniji.

LAGOS, 25. jan. (Reuter). Največja britanska kolonija Nigerija, ki ima 32 milijonov prebivalcev, je dobila novo ustavo, po kateri bo razdeljena na tri pokrajine, ki regionalnim vladam in osrednjo vlado. Sporazum o novi ustavi

Britanija predlagala preložitve

London, 25. jan. (AFP). Iz zanesljivih virov se je zvedelo, da bo Velika Britanija zahtevala, da se zasedanje Generalne skupščine OZN, ki ga je predlagala za 9. februar, preseljuje na konec. Britanski odgovor na predlog je. Pandit bodo poslati pred 29. januarjem. Predstavnik Foreign Officea je izjavil nočjo, da obstajajo argumenti za in proti sklicanju Generalne skupščine, vendar je odklonil kakršno koli izjavo o britanskem odgovoru. Sekretariat OZN je danes sporočil, da je Uruguay privolil v indijski predlog o sklicanju skupščine za 8. februar.

je bil dosežen z britanskim ministrom za kolonije Lytteltonom in predstavnikom Nigerije.

LONDON, 25. jan. (Tanjug). Laburistična parlamentarna skupina je obljubila vladi polno podporo v primeru kakršnega koli pritiska s strani španske vlade. Predstavnik vlade v spodnji zbornici je izjavil, da bo britanska vlada najprej odgovorila na vsako sovrano akcijo, ki bi jo organiziral Madrid med obiskom britanske kraljice Elizabete II. Gibraltarju.

LONDON, 25. jan. (Tanjug). Delegacija 23 predstavnikov britanskih industrijskih podjetij bo odpotovala jutri na trgovske razgovore v Moskvo. Vodja delegacije je izjavil, da bo rezultat razgovorov s funkcijarji sovjetske trgovske tabornice lahko sklenitev pogodbe v vrednosti več milijonov funtov šterlingov.

TRST, 25. jan. (Tanjug). Kakor je bilo tu objavljeno, bo v četrtletnem prispelem Trst Italijanski senator Fessini, ki se bo kot predsednik združenja pešadijskih enot udeležil irendentističnih svečanosti v čast zlozlasne divizije »Sassari«, ki je storila nešteto vojnih zločinov v Jugoslaviji, njeni poveljniki pa so ostali neznanovani.

XX. SKUPNA SEJA MLO LJUBLJANA

Težki, komaj rešljivi računi

Ljubljana s hišicami ne bo šla na licitacijo — Najemina za lokale po enakih načelih za vse — Letno bi rabili 1400 novih stanovanj, ljubljanska gradbena podjetja pa jih zgradijo lahko kvečjemu 500 — Sklep o ustanovitvi stanovanjskega kreditnega sklada in komisije

LJUBLJANA, 25. jan. V nadihanju razprave o pripravah za izvajanje nove uredbe o stanovanjih je bil načelno sprejet predlog o kategorizaciji stanovanj na osnovi sistema točkovanja. Stanovanjskih obkolitev — coningov in rokov za volitve v hišne svete in svete stanovanjskih skupnosti ni bilo mogoče določiti, ker je prej treba ugotoviti, katere hiše sploh pridejo v postev.

Glede na namen MLO, da proda manjše hiše, je zbor sklenil, da zaradi manjšega števila takih hiš (okrog 200) in številnih interesov iz vrst invalidov, borecev in aktivistov NOV (okrog 400) MLO Ljubljana ne gre na licitacijo — da se vzame pri cenitvi faktor 8 (na predvideno ceno). Podrobnosti bo obdelala komisija, ki bo predložila vso zadevo ljudskemu odboru, da o njej dokončno odloči.

V zvezi z lanskim povišanjem najemnin za lokale je zbor obravnaval priporočne zdravniške in advokatske ter odločil, da bi bilo nepravilno, delati razlike; vsi najemniki lokalov naj plačujejo najemnino po načelih, po katerih se je delovala že lani.

Posebno zanimivo je bilo obravnavanje gradnje novih stanovanj. Pred vojno je dobila Ljubljana letno okrog 750 novih stanovanj, v letih po osvoboditvi pa le po 300. Glede na današnje pomankanje stanovanj v Ljubljani bi letno morali zgraditi skoraj 550 stanovanj, naravnih prirastek jih zahteva 270, potreba, da sproti nadomeščamo dotrajana stanovanja,

330 in nujna zamenjava nezdanih stanovanj 310. Tako bi morali v Ljubljani letno zgraditi vsaj 1400 novih stanovanj. Načelno je v hudem nasprotju z dejstvom, da znaša zmogljivost ljubljanskih gradbenih podjetij le 2800 milijonov dinarjev, s čimer bi bilo mogoče zgraditi letno 1400 stanovanj. Jasno pa je, da imajo ljubljanska podjetja tudi druge gradbene naloge, zaradi česar se morajo angažirati pri gradnji stanovanj le z okrog eno tretjino svoje zmogljivosti, kar bi dalo okrog 500 novih stanovanj na leto; pod pogojem seveda, da je na razpolago potreben denar. Ta vse prei kot zadovoljiva ugotovitev ni posebno vzpodbudna in obžalovati je treba, da ni razprava niti nakazala poti iz te zagate. Načelno je zbor samo sklenil, da se ustanovi poseben stanovanjski kreditni sklad, v katerega bi prispevala v glavnem podjetja, in da se izvoli komisija, ki bi načelno vodila stanovanjsko politiko na področju mesta.

Nato je zbor izglasoval imenovanje nekaterih novih direktorjev podjetij in komisij.

Sprilo tega, da ljudski odbor ni more biti istočasno uslužbenec ljudskega odbora, so na primeri, da zaposluje določena funkcija vidnejšega predstavnika odbora praktično vse dan. Je zbor končno izglasoval podpredsedniku MLO in predsedniku respodarskega sveta primerno mesečno nagrado. S tem je mestni zbor ob 10. uri zaključil XX. skupno sejo.

Malo jih je, ki bi vedeli, da so ti med najstarejše smučarske vidnice pri nas — smučarska orja pri TVD Partizanu iz Begunj pri Lescah. Begunjski smučarji bodo te dni praznovali nič manj kakor 34-letnico od dneva, ko so si ustanovili svoj smučarski klub. To je bilo pred začetkom sezone v letu 1920-21, ko sta bila najmlajšija člana Janez Kolman in Frida Avsenik in se je že na prve pozive zbral okrog njih več kot 60 članov. Klub je gojil predvsem tenersko smučanje in prijel tudi smučarske tekme. Prvi begunjski smučarji so radi odhajali tudi na daljše in krajše skupniške izlete, svoje najboljšje tekmovalce, med njimi Miloša Muleja (Tinkovega brata) in Janka Fajdiga, ki sta oba padla pozneje v borbi za našo svobodo, na tekme drugam.

Smučarski klub v Begunjah pa se ni zadovoljil samo z vzdrževanjem smučarjev na terenu, marveč je nekaj let pozneje v dolini Dragi postavil še lično smučarsko kočjo, do nje pa zgradil 2 km dolgo cesto, da so mogli do nje tudi vozila. S tega objekta so odprli dolino Dragi širokim množicem in obisk se je res začel večati, tako da je bilo treba prostore povečati. V to postojanko, okrog katere je bil pravljaj, naj nase naredi redkejšje planinske poti, pa so radi prihajali tudi letoviščarji z Bleda in mnogi turisti, ki so bili namenjeni na Begunjskičino in sosednje gore. Koča je bila seveda prav posebno priljubljena pri domačinih, državljanih, letov. itd., ki so se pogosto zbirali v njej.

Med zaslužnimi smučarskimi delavci, ki so polagali temelje dolgoletni smučarski tradiciji v Begunjah, je treba poleg pred omenjenih prvih dveh iniciatorjev omeniti predvsem domačega nadučitelja pok. Antona Bulovca, ki je mnogo žrtvoval za prosep te družstva in pritegnil vani vso škofljoško in restavraciji pri »Jožovcu« velika športna zabava. Tri dni pred tem, in sicer 28. t. m. ob 18. uri pa bo v Begunjah občni zbor društva, na katerem bodo predvsem načeli vprašanje,

GLEDE MELBOURNEA ŠE NIČ NOVEGA

Pretekli teden se je sestel v Lausannu izvršni odbor mednarodnega olimpijskega odbora na dve dolgi seji pod predsedstvom predsednika Američana Brundagea, na kateri so obravnavali kot glavno točko znane posebne tevale, ki so se pojavile glede prihodne olimpijade v Avstraliji v zvezi z uvozom konj za jahalne športe, čeprav so prav tako vključeni v olimpijski spored.

Izvršni odbor je imel v rokah obširno poročilo mednarodne federacije za jahalne športe, v katerem ta v svojo odločitev protestira proti zakonskim določbam, po katerih bi morali tudi konji, ki bodo sodelovali na olimpijskih igrah, prebiti določeno dobo karantene. Na seji so razen tega vzeli na znanje protest francoskega člana v odboru Massarda, ki je obenem predlagal, naj se pošlje olimpijskemu odboru v Avstralijo ultimativne zahteve, da izpostavi pri vladi preklic prejšnjih omejitev za uvoz kopitarjev na olimpijske igre. Večina odbornikov se s tem preburnim protestom Francoza ni strinjala, pač pa je sklenila poslati avstralskemu odboru kar najbolj energično zahtevo, naj zastavi vse sila, da bodo pristojna mesta za ta izredni primer omilila izvajanje strogih določb o uvozu živali.

Z napetostjo pričakovani sestanki glavnih voditeljev mednarodnega olimpijskega odbora je torej minil ne da bi se bilo kar koli spreminilo. Vse tako kaže, da se bo do prihodne zasedanja, ki bo meseca maja v Avstraliji, nebrala še ko pica tekih protestov, ki na vsaj od daleč vplivati na avstralsko vlado, da bi se dala omajati v svoji rigoroznosti glede carinskih formalnosti za olimpijske goste — ljudi in živali.

V ostalem pa se je pri teh razgovorih pokazalo, da večina odbora ne zagovarja stališča onih nekaterih, po katerih naj bi v primeru, če se Avstralija glede konjskega spota deli organizacijo celotne svetovne reditve, ker je slednjim vendarle prav, da se po tolikih letih sodebitnih olimpijskih iger vendar enkrat dodeli izvedba te največje športne manifestacije na svetu tudi tej (pre)zgodnji v krajšem primeru bi

TITOVA ŠTAFETA PLANINCEV POJDE S ŠAR PLANINE

SKOPLJE, 25. jan. Z najvišjega vrha Šar planine, ki je v času voje maršal Titu, bo odšla prihodnji ponedeljek — na dan 1. februarja — Titova štafeta planincev v Jugoslavije. Štafeta planincev bo nosila nekaj tisoč gramov 140 dni prek najvišjih vrhov in vrhov po vsej državi ter jo nazadnje 25. maja izročilo v Beogradu predsedniku republik.

Planinska zveza Makedonije je te dni kontakta pripravila za sprejemanje v sprednjem delu štirnindnevnem obhodu vseh velikih planinskih postojank v Makedoniji, se pravi po Šar, Jablanici, Gailici, Peristeru in drugih makedonskih planinah, bodo makedonski planinci na vrhu Bilata na Skopski Crni gori izročili štafeto srbskim planincem. Ki to bodo nosili najprej po planinah Srbije.

Pot celotne štafete je dolga 4.200 km in vodi po vseh najvišjih planinskih grebenih. Ki so znani iz časov za osvoboditev domovine.

Prva letošnja tekma Odreda v Ljubljani

Po izdanim treninju nogometarjev ljubljanskega Odreda v Portorožu bodo igralci zdaj začeli že s svojimi prvimi javnimi tekunami, ki jim bodo služile kot priprava za bližnje prireditvene nastope. Tako bo v četrti prvi Odredov nasprotnik moštvo ljubljanske garnizije, ki ima v svojih vrstah nekaj odličnih igralcev. Tekma bo ob 15. Vstopnina bo 30 in 10 dinarjev.

Koreja je zaradi izrednih razmer zaprosila organizacijski odbor tekmovalca za svetovno prvenstvo v nogometu, naj se njena kvalifikacijska tekma z Japonsko odgodi do 7. marca.

V Skoplju je bil plenum Atletske zveze Makedonije, na katerem so v glavnem kritizirali dosedanje slabše aktivnosti makedonskih atletskih klubov. Sklenjeno je bilo, da bo letošnje mednarodno srečanje mestnih reprezentacij v Skoplju in Soluna, prazniko na njej bi bil Skoplju trofej Grčija-Jugoslavija-Turčija.

Telovadna akademija Partizana v Škofji Loki

Preteklo soboto in nedeljo je priredila škofljoška Partizana telovadna akademija, ki je pokazala, da je telovadna v Škofji Loki v dobrih rokah in so vodniki res poizkušali ter delovni ljudje, ki se zavedajo svoje odgovornosti pri vzgoji mladega rodu.

Za uvodno deklaracijo, ki jo je po škofljoško povedal mali petletni Dominec, so sledile vaje vse oddelkov z večjo ali manjšo dovrženostjo. Najbolj so ugajale seveda mladinko, ki so odlično izvedle vaje v talni telovadbi, med katerimi so bile nekatere iz katekretsko dovršene. Prav tako so se predstavi

35 vrst

najbolj izbranih likerjev ter drugih alkoholnih in brezalkoholnih pijač je za »Atomsko kabino« na Novinarskem plesu — 30. januarja pripravil

»FLORES« — sadnolikerski kombinat Sempeter pri Gorici — destilerija Ajdovščina.

OVOJNI PAPIR

KUPI V VSAKI KOLICINI

UPRAVA »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, LJUBLJANA, poštni predal 29, tel. 22-621

George de Vries 14 roman

KUPCIJA S SMRTJO

»Tako sem vesela,« je dejala, »zdaj mi ne bo treba več ostati v tej hiši. Niti eno noč ne!«

»Günther jo je prestrašeno pogledal. »Toda, Ana! Kaj nameravaš? Saj vendar ne moreš nositi denarja po svetu!«

Z ostaki je odrinila denarne zavitke. »Hočeš morda reči, da moram ostati še tu?« Naglo je vstala. »Zadnje noči sem vzdržala le, ker mi ni preostajalo drugega. Toda zdaj je denar tu. In jaz odidem. Te hiše in tega mesta ne maram več videti. Nikoli več! Da boš vedel!«

Günther se je vznemiril. »To vendar ne gre, Ana! Zaključiti moram še posle v tovarni Ostani vendar vsaj še nekaj tednov. Medtem bom poskušal najti majhno hišico nekje drugod.« Prilegnil jo je nase in pobožal njene roke. »Samo še nekaj tednov. Stečajni postopek podjetja...«

Izrgala se mu je. »Kaj me briga stečaj!« je dejala ostro. »Ne morem! Ali čuješ? Ne morem,« je zakričala.

Günther je bil ves zmeden. Vedel je, da je bilo Ano strah; toda, da jo je stvar tako zelo prizadela, tega pa je ni slutil.

Günther je ljubil Ano z vso ljubeznijo, ki jo je premogel kot sebičnež. Ko se je bil njegov brat oženil, je bil on

v poklican k vojakom; kmalu zatem pa se je odločil, da postane častnik. V naslednjih letih je bil le redkokdaj doma in je Ano komaj poznal. Nato je prišla vojna in Günther Mastock se za svoje domače mesto ni več zmenil. Svoj dopust je preživljal v zanimivejših krajih, kot je bil Heiligenstedt, ki se ga je spomnil šele leta 1947, ko so ga izpustili iz ujetništva. Tedaj se je vrnil domov.

Brat in Ana sta ga takoj sprejela. Aleksander mu je priskrbel službo v podjetju, ki si ga je bil postavil z dvajsetletnim delom, in mu najel sobo. Toda Günther se za delo ni mnogo brigal. Delo ga je dolgočasilo prav tako, kot ga je dolgočasil Heiligenstedt, ki mu je bil vse pre malo pustolovski.

Vse ga je dolgočasil — le Ana ne. Ana je bila lepa in nemirna, prav tako nemirna kot on. Tako sta se našla.

Potem je prišla Aleksandrova smrt. Günther se je zbal razburjenja in spotike, zato je želel zapustiti Heiligenstedt in se poročiti z Ano nekje drugod, na tiho, brez hrupa. Na Aleksandra in na muke, ki jih je bil ta morda pred svojo smrtjo pretrpel, Günther ni pomislil. Tega se je spomnil šele ob prvem neprijetnem dogodku. Ali je mogoče, da bi se umrlj vrnil? Sporočilo z onega sveta? Güntherjev trezni razum je zavračal take pomisleke. A zgodilo se je, da je začutil ledeno sapo na svojem tilniku, če se je spomnil tistih dogodkov.

Günther je previdno prijel Anino roko. »Ana,« je dejal z mehkim glasom, čigar moč je poznal, »poslušaj me vendar! Ne bo ti treba več ostati. Jutri bova spravila denar v banko v Frankfurtu. Le danes še —.«

Razburjenje je hotela nekaj reči, toda pomirjajoči pritisk njegove roke jo je prisilil k molku.

»Samo to noč boš morala še ostati. Prepozno je, da bi še nočjo spravila denar v Frankfurt. Toda ne boj se. Ostal bom pri tebi.« Njen obraz se je razjasnil, napetost je popustila. »Oh, Günther, zares hočeš ostati? Potem je vse dobro. Tako sem se bala.« Naslonila je glavo na njegove prsi. Zdelo se ji je, da je vse spet tako kot nekdanj.

XII.

Theodor Biel je imel za seboj nekaj hudih dni, polnih nemirnih in črnih misli.

Kaj se je zgodilo z Mastockom? Zakaj se ne javi? Zakaj ne pošlje vsaj svoje žene?

Ali je Mastockov morda maben znak, da namerava prelomiti dogovor in z vsem denarjem pobegniti?

Biel se je trdno odločil, da kaj takega na vsak način prepreči. Se nikoli v svojem življenju ni prestal toliko strahu kot v tisti noči. Zato je sklenil, da bo za ta strah zahteval plačilo, tako kot je bilo dogovorjeno.

Zvečer tistega dne, ko je Ana sprejela denar, se je Biel napotil k Mastockovim.

Ana, ki mu je odprla vrata, ni bila nič kaj prijazna in tuč sicer ni kazala volje; da bi ga povabila v stanovanje. To je počevalo njegov sum. Kakor vedno, kadar je bil razburjen, je začel vrzeti v rokah svoj klubok. »Rad bi govoril z vami, gospa Mastockova,« je dejal. »Nujno je.«

Premotila ga je od pet do glave in mu končno, nekoliko nejevoljna, velela vstopiti. Ustavila se je v dnevni sobi. Čakala je, ne da bi mu ponudila stol.